

наша свабода

№6(233)

ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДУ

18 СТУДЗЕНЯ
2002 году
ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/с 103

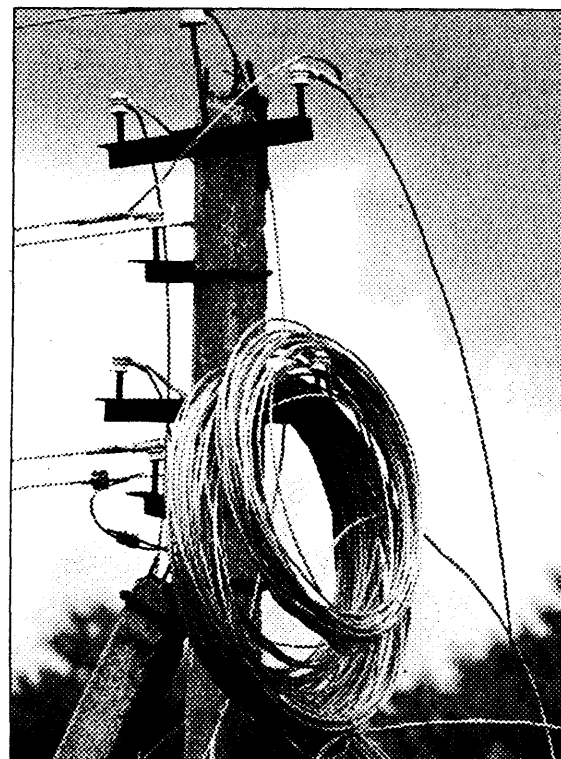
тэл. 284-36-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by

http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

ВЕСТКІ

За год скрадзена 130 тон правадоў

У мінулым годзе ў Беларусі было афісавана блізу 500 выпадкаў крадзяжоў правадоў ліній электраперадач, а таксама разнастайнага электраабсталявання. Усяго скрадзена 130 тон алюмініевых правадоў, 39 трансфарматараў, 23 апоры ЛЭП. Апрача таго, зладзеі кралі лічыльнікі электраэнергіі і аўта-выключальнікі.

Павялічыліся тарыфы на цяпло і вадз

З 16 студзеня ў нашай краіне на 10% павялічаныя тарыфы на ацяпленне і гарачае водазабеспячэнне насельніцтва. Гэты захад зроблены дзеля выканання задачы па зніжэнні перакрываўнага субсіднявання з 80% да 60%. Пакуль жа асноўную частку коштаў на згаданыя паслугі насельніцтву пакрываюць бюджэт і прамысловыя прадпрыемствы.

Дажылі да 20-тысячнай банкноты

21 студзеня 2002 году Нацыянальны банк Беларусі ўводзіць у абарачэнне банкноту вартасцю ў 20 тысяч рублёў. На купюры — выява палацу Румянцавых-Паскевічаў у Гомелі. Цяпер пакуль што самая буйная банкнота ў Беларусі — 10-тысячная, якая пачала хадзіць у леташнім красавіку.

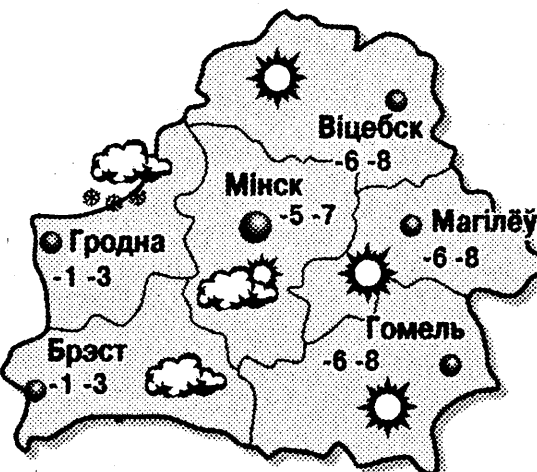
Мінск падсветляць яшчэ больш

У гэтым годзе ў беларускай сталіцы будуча падсвечаныя яшчэ больш як паўтары сотні будынкаў. У прыватнасці, падсвятленне з'явіцца на вуліцах Савецкай, Кірава, Леніна, Старажоўскай, Камуністычнай, Чырвонай. Падсвятленне ў Мінску ўключана ў бюджэтны план працы на 2002 год.

Аддалі зарплату за 4 месяцы

Працаўнікі калгасаў і саўгасаў Гродзеншчыны прычкакалі-такі заробкаў, якіх ім не плацілі аж 4 месяцы. Гэта адбылося пасля таго, як урад распарадзіўся выдзеліць Гродзенскай вобласці на ліквідацыю запавяжанага па зарплате з рэспубліканскага бюджэту беспрацоўнага пазыку ў памеры 2 837 мільёнаў рублёў. Прыкладна столькі ж выдаткавана з абласнога бюджэту, яшчэ частку грошай сельскія гаспадаркі атрымалі ў якасці льготных крэдытаў ад «Белгарапрамбанку» і перапрацоўчых прадпрыемстваў.

НАДВОР'Е НА ЗАУТРА

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наўнага даляра
на «чорным рынку»
1700

Суд аднавіў на працы

16 студзеня 2002 году суд Чэрвеньскага раёну аднавіў на працы выкладчыка Смілавіцкага сельскагаспадарчага тэхнікуму Аляксандра Нікіціна, незаконна звольненага з працы 5 верасня 2001 году за актыўны ўдзел у кампаніі «Незалежнае назіранне».

На судовым паседжанні (5-ым паседжанні па дадзеным іску) былі агучаны вынікі крыміналістычнай экспертызы ад 23 лістапада. Экспертыза пацвердзіла, што пры звальненні А. Нікіціна былі выкарыстаны падрабныя дакументы — кантракт аб скасаванні працоўнай дамовы. Экспертыза выявіла сапраўдны тэкст дакументу, які змяшчаў шматлікія падчыткі і выпраўленні.

У выніку старшыня Чэрвеньскага раённага суду Наталля Тарасік вынесла рашэнне — аднавіць на працы выкладчыка Смілавіцкага сельскагаспадарчага тэхнікуму Аляксандра Нікіціна, выплаціць яму заробак за час вымушанага прагулу і кампенсаваць маральныя страты за незаконнае звальненне (50 тыс. беларускіх рублёў).

ПЦ «Вясна»

Беларускага пытання не будзе

Палітычны камітэт Парламенцкай асамблеі Савету Еўропы (ПАСЕ) не плануе абмеркавання беларускага пытання падчас парламенцкай сесіі ў Страсбургу, якая пройдзе з 21 па 26 студзеня.

Пасля таго, як у студзені 1997 году бюро ПАСЕ прыпыніла дзеянне для Беларусі статусу «спецыяльнага запрошанага», Палітычны камітэт ПАСЕ пачынаючы з 1998-га штогод арганізоўваў абмеркаванне сітуацыі ў Беларусі. Апошнім разам такое мерапрыемства прайшло ў Страсбургу ў студзені 2001 году. Перапачаткова планавалася, што і цяпер Палітычны камітэт арганізуе такія слуханні. У лістападзе 2001 году на вызначаным паседжанні Палітычнага камітэту ў Вільнюсе вырашлі накіраваць у Беларусь спецыяльную дэлегацыю, якая б апаніла сітуацыю ў краіне і выказала сваё меркаванне на страсбургскіх слуханнях. Аднак гэтая дэлегацыя Мінск так і не наведвала.

БелаПАН

Адкрыты ліст калектыва МТЗ да Лукашэнкі

Працоўны калектыў рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Мінскі трактарны завод» звярнуўся з адкрытым лістом да прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі, у якім папрасіў узяць справу Міхаіла Лявонава пад асабісты кантроль, вызваліць яго з-пад варты і вярнуць на завод.

«Тыя дзеянні, якія былі ажыццёўлены работнікамі Пракуратуры Беларусі ў дачыненні да генеральнага дырэктара РУП «МТЗ» Лявонава 07.01.2002 г., выклікалі ў калектыве беларускіх трактарабудавнікоў шокавы стан, — гаво-

рыцца ў лісце. — Асабліва іх бесцерымоннасць. Мы шмат пабачылі на сваім вяку, асабліва за апошнія шэсць гадоў, але дайсці да апошняй крайнасці ў дачыненні да лідэра дырэктарскага корпусу краіны, які так шмат зрабіў для роднага завода і краіны ў цэлым, патрыята Беларусі — гэта ніяк не можа пакінуць аб'явавым калектыў прадпрыемства... Мы зусім не супраць прыцягнення да адказнасці людзей, якія парушаюць законы. Але спачатку неабходна сабраць доказы іх вінаватасці, а потым саджаць за краты, а не наадварот. Гэта аксіёма для ўсёй сусветнай супольнасці, дык чаму яна парушаецца ў нас?

Заканчэнне на стар.3

Навіны інтэграцыі Пуцін лічыць беларуска- польскую мяжу сваёй

Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін на прэс-канферэнцыі ў Варшаве па сканчэнні першага раўнду перамоваў з польскім прэзідэнтам Аляксандрам Квасьнеўскім сказаў, што «расійска-польскую мяжу ў абодва бакі штогод перасякаюць мільёны людзей».

Усесаюзнае агенства «Інтэрфакс», у сваю чаргу, нагадвае, што расійска-польская мяжа ўяўляе сабою досыць невялікі адрэзак у былой Прусіі (цяперашняя паўднёвая мяжа Калінінградскай вобласці, у якой жывуць і якую наведваюць далёка не мільёны).

Відавочна, выкарыстоўваючы Саюзную дзяржаву Беларусі і Расіі, хача б і на словах, дзеля павялічэння расійска-польскай мяжы, пра саму Беларусь — якая знаходзіцца паміж Расіяй і Польшчай — У. Пуцін нават не згадаў.

Затое расійскі прэзідэнт лічыць, што чаканы ўваход Польшчы ў ЕС не створыць перашкодаў для развіцця і палі-

шэння адносінаў гэтай краіны з Расіяй, бо Польшча і Расія выйшлі на новы ўзровень адносінаў. «Гэта ў нас атрымалася», — сказаў Пуцін.

Кіраўнік Расіі падкрэсліў, што грунтоўна гэта адносіны на «добрасуседстве, раўнапраўі, прагматызме і свабодзе ад палітычных праблемаў». Істотным момантам новага супрацоўніцтва У. Пуцін лічыць тое, што прыярытэт аддаецца эканоміцы.

Заканчэнне на стар.3

Факты пра Чарнобыль Ліст кіраўніка Чарнобыльскай місіі ААН Патрыка Грэя ў газету Observer

Брытанская газета Observer надрукавала артыкул, у якім праводзіцца думка аб наймыснейшым перабольшанні ўплыву радыяцыі на жыццё людзей пацярпелых раёнаў.

Ваш аналіз справядзачы ААН пра ацэнку вынікаў Чарнобыльскай аварыі для чалавека, публікацыя якога чакаецца ў найбліжэйшы час, дае цалкам скажонае ўяўленне пра яго высновы. Сапраўды, на сённяшні дзень адсутнічаюць агульнапрызнаныя эпідэміялагічныя дадзеныя пра рост выпадкаў лейкеміі і прыроджаных анамаліяў, выкліканых хваробы і выпадкі раку шчытападобнай залозы сярод дзяцей, агульная колькасць якіх, паводле слоў аўтара, складае 1 800. Насамрэч у праекце справядзачы місіі ААН адзначана, што, паводле самых кансерватыўных падлікаў, у найбліжэйшыя дзесяцігоддзі вырасце колькасць хворых на

іншыя формы раку, непасрэдна звязаныя з уздзеяннем радыяцыі.

У апублікаваным Вамі матэрыяле справядліва адзначана, што аварыя мела сур'ёзныя псіхасацыяльныя вынікі і што рэалізаваная праграма перасялення парушыла нармальны лад жыцця соцень тысяч людзей. Але абсалютна недапушчальна лічыць непакорнай людзей усяго толькі «іпахондрыяй», а высілкі ўрадаў Расіі, Беларусі і Украіны «непатрэбнымі і няправільнымі».

За 15 гадоў, што прайшлі пасля аварыі, вялікай шкоды нарабілі як тыя, хто імкнуўся папярэдзіць магчымыя нежаданыя вынікі, так і тыя, хто іграў на беспадстаўных страхх людзей.

Сёння як ніколі неабходнае сбалансаванае і навукова абгрунтаванае абмеркаванне вынікаў Чарнобыльскай аварыі для чалавецтва. Трэба таксама ўзнавіць намаганні, накіраваныя на тое, каб палегчыць пакуты хворых, спрычыненых чарнобыльскім выбухам.

13 студзеня 2002 г.

Затрыманыя незаконныя гандляры ўранам

Супрацоўнікамі ўпраўлення Камітэту дзяржаўнай бяспекі Беларусі па Мінску і Мінскай вобласці затрыманы чальцы міжнароднай злачыннай групы, якая спрабавала наладзіць канал незаконнага збыту на тэрыторыі краіны радыеактыўных матэрыялаў.

Як паведамілі БелаПАНу ў Цэнтры інфармацыі і грамадскіх сувязей КДБ, пасля атрымання аперацыйнай інфармацыі аб тым, што нейкія людзі актыўна шукаюць магчымасць збыту буйной партыі радыеактыўнага

ўрану, у крымінальнае асяроддзе пад выглядам інашаземца, які жадае набыць радыеактыўныя матэрыялы, быў накіраваны супрацоўнік спецслужбы. Агульны кошт заплаванай здзелкі быў вызначаны ў 250 тысяч даляраў ЗША за паўтара кілаграма ўрану. Каб быць упэўненымі ў тым, што прапанаваны на продаж матэрыял – сапраўды ўран, была праведзена кантрольная закупка 261 грама рэчыва, якое знаходзілася ў металічным стрыжні. Даследаванне паказала наяўнасць у ім урану-

235 і ўрану-238. Паводле папярэдняга заключэння спецыялістаў, набыты цыліндр, як мяркуецца, з'яўляўся часткай цеплавывлучальнага элемента рэактара тыпу РБМК.

Падчас куплі астатняй партыі тавару адзін з прадаўцоў быў затрыманы. У яго супрацоўнікі спецслужбы канфіскавалі яшчэ чатыры ўранавыя стрыжні. Пазней падчас правадзнення аперацыйна-вышуковых мерапрыемстваў былі затрыманы яшчэ пяць чалавек, датычных да незаконнага гандлю радыеактыў-

нымі матэрыяламі.

У дачыненні да ўдзельнікаў злачыннай групы ўзбуджана крымінальная справа па арт. 322 Крымінальнага кодэксу «Незаконнае набыццё, захоўванне, выкарыстанне, збыт або разбурэнне радыеактыўных матэрыялаў», які прадугледжвае пакаранне ў выглядзе штрафу ці арышту на тэрмін да шасці месяцаў ці абмежаванне свабоды на тэрмін да чатырох гадоў, або пазбаўленне волі на той жа тэрмін. Вядзецца следства.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

ЮСТЫЦЫЯ

Крымінальная справа на БМЗ

Упраўленнем па Гомельскай вобласці Камітэту па арганізаванай злачыннасці і карупцыі МУС узбуджана крымінальная справа ў дачыненні да службовых асоб Беларускага металургічнага заводу. Крымінальная справа ўзбуджана па частцы 3 артыкула 424 Крымінальнага кодэксу – злоўжыванне ўладай або службовымі паўнамоцтвамі. Кола асобаў, якія маюць дачы-

ненне да гэтага злачынства, не раскрываецца. Падставай для ўзбуджэння крымінальнай справы стала тое, што ў снежні 2001 году з балансу прадпрыемства незаконна былі спісаны металічныя шпулькі, якія выкарыстоўваюцца для намотвання пружыннага дроту пры яго вырабе. Меркаваная сума шкоды – 111 млн. рублёў.

Ірына ШАНЦАВА

ТЭХНІКА

Парад сеялак на снезе

Насуперак строгаму патрабаванню ў пачатковых падручніках для механізатараў, што нельга калечыць тэхніку для летняй працы выкарыстаннем яе ў мороз нават пры –5 градусах, усё ж дзесятак найноўшых корма- і збожжаўборачных камбайнаў былі дастаўлены сваім ходам на своеасаблівым парад тэхнікі ў сельскагаспадарчым прадпрыемстве «Астрамечава» Брэскага раёну. 17 студзеня тут знаходзіўся з рабочай паездкай А.Лукашэнка, і па завядзённым аграры дэманстравалі сталёвыя мускулы сельгасвытворчасці.

Акрамя польскага камбайна «Бізон», нямецкага «Клас» і ўніверсальнага энергетычнага сродку «Гомсельмаш», спецыяльным чынам фарбавалі па-свежаму плугі, культыватары і сеялкі.

Чыноўнікі агракомплексу даводзілі, што менавіта гэтыя агрэгаты ім па душы, але, як той казаў, не па зубах. У прыватнасці, нават СКП «Астрамечава», маючы ў 2001 годзе ад рэалізацыі прадукцыі 8 мільярдаў 67 мільёнаў рублёў грашовай выручкі (што, дарэчы, на 137,7 % больш за ўзровень папярэдняга году), здолела забяспечыць абнаўленне машына-трактарнага парка толькі на 3%. За тэхніку, набытую па лізінгу, г.зн. за кошт доўгатарміновай арэнды, найлепшая гаспадарка рэгіёну завывацілася ўжо 883 мільёны рублёў і пакрыць гэтую запазычанасць не ў стане. Калі ж кіраўнікі вобласці заікнуліся пры Лукашэнку пра дэфіцыт 50 мільярдаў рублёў для паспёўнай, цікавасць да парад сеялак на снезе страцілася.

Галіна БАРАВАЯ

НАШЫ ВЁСКІ

Фота Ул. ШЛІПКА

● Як смачна п'ецца калодзежная вада!

Ртуць у санаторыі

Пяць кілаграмаў ртуці вывезлі 15 студзеня ратавальнікі з санаторыя «Сасновы Бор», які месціцца ў пасёлку Сасновы Івацэвіцкага раёну Брэскай вобласці. Небяспечны метал быў знойдзены ў падвальным памяшканні дзеючай пры санаторыі сярэдняй школы, дзе займаюцца вучні, што адпачываюць у «Сасновым Бары». Пра здарэнне ў санаторыі паведамілі ў Івацэвіцкі райаддзел па надзвычайных сітуацыях.

Праз некалькі хвілін трое ратавальнікаў ужо працавалі на месцы, а з размешчаных над школьным падвалам спартзалы і некалькіх навуковых памяшканняў эвакуавалі 43 вучняў і 5 дарослых – выкладчыкаў і медычных работнікаў. У падвале ратавальнікі знайшлі прыбор, з якога выцякала ртуць. Ём аказалася прыстасаванне для правёркі ціску газу. Ніхто з абслуговага персаналу і адміністрацыі санаторыя так і не змог патлумачыць, як прыбор апынуўся ў падвале. Агульная колькасць вылітай ртуці склала каля 5 кілаграмаў.

Дамітрый БЕЛЬСКИ

Смерць ад выбуху газавага балону

24-гадовы зваршчык прадпрыемства «Аграпрамтэхсервіс» райцэнтру Буда-Кашалёва загінуў у выніку выбуху газавага балона 15 студзеня. Выбух адбыўся на малочнатаварнай ферме саўгаса «Галавачова», размешчанага непадальку ад

ВАДА

Кожнаму раёну – пітную крыніцу

У адпаведнасці з рашэннем Мінгарвыканкаму ў кожным раёне Мінску да вясны 2002 году будуць адкрыты пітныя крыніцы з артэзіянскай вадой.

Як паведаміў БелаПАНу загадчык аддзела камунальнай гаспадаркі і добраўпарадкавання гарвыканкаму Валерый Чацкевіч, ва ўсіх раёнах свідраваны ўжо прабураны, вядзецца афармленне крыніц і добраўпарадкаванне прылеглых да іх тэрыторый. На сённяшні дзень пітныя крыніцы адкрыты ў Цэнтральным (сквер на вуліцы Станіславаўскай), Фрунзенскім (парк імя 60-годдзя ўтварэння СССР), Кастрычніцкім (каля кінастатра «Электрон»), Маскоўскім (заялёная зона па вуліцы Бялецкага) і Першамайскім (мікрараён Уручча, паркавая зона мікрараёна Усход) раёнах Мінску. Паводле слоў Чацкевіча, кошт працаў па будаўніцтве адной крыніцы складае каля 300 млн. рублёў.

Лавінія АРЭШКА

АРСЕНАЛ

Знішчым мільёны мін

«Беларусь гатова падпісаць Міжнародную канвенцыю аб забароне супрацьпяхотных мін. Аднак краіне неабходныя сродкі для ліквідацыі вялікіх запасаў гэтай зброі, што дасталіся нам ад былога СССР», – заявіў 16 студзеня на прэс-канферэнцыі ў Мінску начальнік інжынерных войскаў Узброеных сіл палкоўнік Сяргей Лучына. Паводле яго слоў, пытанне аб далучэнні да канвенцыі «можа вырашыцца ў найбліжэйшы час».

Лучына паведаміў, што па запасах супрацьпяхотных мін Беларусі знаходзіцца на 7-м месцы ў свеце, усяго на складах міністэрства абароны іх знаходзіцца 4,5 млн. Далучэнне да канвенцыі, паводле інфармацыі Лучыны, цягне за сабой прыняцце Беларуссю абавязальства ліквідаваць запасы мін на працягу 4 гадоў. «Кошт ліквідацыі адной міны вагаецца ад 1 да 12 даляраў. Таму гадоўная праблема – у грашах», – сказаў ён.

Акрамя таго, пры падрыве некалькіх тыпаў мін (напрыклад, ПФМ-1) выдзяляюцца ядовітыя рэчывы (сінільная кіслата і інш.), таму іх ліквідацыя «вельмі небяспечная» для асабога складу інжынерных войскаў. Пры ліквідацыі такіх мін ва Украіне 10 чалавек атрымалі «стойкія псіхічныя расстройствы» і былі камісаваныя з арміі.

Міжнародная супольнасць, на думку Лучыны, можа дапамагчы Беларусі ў ліквідацыі запасаў супрацьпяхотных мін, аднак дагэтуль «усе толькі абяцаюць, але ніхто нічога не робіць». Між тым, паводле слоў палкоўніка, у НАТО існуе спецыяльны фонд, які дапамагае ў ліквідацыі запасаў мін.

Нягледзячы на ўсе цяжкасці, Лучына паабяцаў, што ўлетку інжынерныя войскі прадэманструюць грамадскасці «масавое знішчэнне супрацьпяхотных мін».

Юрый КАСЬЯНАЎ

СТАСУНКИ

У Беларусь не пускаюць нават з візамі

Кіраўнікі ўсіх партый, што маюць прадстаўніцтва ў парламенце Швецыі, выступілі з адкрытым лістом, у якім заклікалі ўлады Беларусі змяніць візавую палітыку. «Без задавальняючага тлумачэння некалькім грамадзянам Швецыі і іншых краін было адмоўлена ва ўездзе ў Беларусь. Некаторыя з іх нават былі вымушаныя вяртацца з мінскага аэрапорта, нягледзячы на тое, што іх візы былі ў парадку», – гаворыцца ў лісце, які надрукавала 16 студзеня шведскае выданне Aftonbladet.

У публікацыі адзначаецца, што ва ўездзе адмаўлялі прадстаўнікам няўрадавых арганізацый, якія маюць партнёраў у Беларусі, і журналістам вядучых шведскіх газет. Шведскія палі-

тыкі лічаць, што гэтыя адмовы маюць дзве мэты: перакрыць кантакты грамадзянскай супольнасці Беларусі з замежнымі калегамі і не даць замежнай прэсе магчымасці працаваць у Беларусі.

«Апошнім часам у Заходняй Еўропе вядзецца шмат размоў аб спыненні ізаляцыі Беларусі, аб неабходнасці дыялогу і кантактаў з уладамі і палітычнымі лідэрамі краіны, – гаворыцца ў лісце. – Але ў той час, як мы адчыняем новыя дзверы, Мінск адказвае на гэта, зачыняючы іншыя. Такое стаўленне, нарэшце, давядзе сваю самаразбуральнасць, і яно служыць толькі ўзмацненню рэпутацыі Беларусі як сумнага вынятку ў Еўропе».

Алесь АБРАМОВІЧ

СЛЕДСТВА

Дырэктару гомельскага радыёзаводу пагражае 8 год турмы

Упраўленне Следчага камітэту МУС Беларусі па Гомельскай вобласці вынесла абвінавачанне дырэктару Гомельскага радыёзаводу Анатолю Кірыкаву.

Яму ставіцца ў віну злоўжыванне службовым становішчам, якое пацягнула за сабою значную шкоду прадпрыемству. Следства не выключае, што Кірыкаў вінаваты ў заключэнні стратнага кантракту з замежнай фірмай, у выніку чаго радыёзавод недалічыўся 87 млн. рублёў. Калі віна дырэктара будзе даказана, ён можа атрымаць да 8 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці (частка 3 артыкула 424 Крымінальнага кодэксу).

Паводле звестак, атрыманых БелаПАНам ад крыніцаў на радыёзаводзе, гаворка ідзе аб кан-

тракце з латвійскай фірмай «Саламандра Тур» на пастаўку ў Германію набораў мэблі (стол і дзве лавы) для піўнога бару. У Германію былі адпраўлены дзве фуры па 384 наборы. Пры сабекошце каля 200 нямецкіх марак радыёзавод прадаў наборы па 55 марак. Розніца ў цане, відаць, і стала фігураваць у матэрыялах следства як шкода, нанесеная заводу. Паводле слоў крыніцаў, дырэктар узяўся за выкананне гэтага заказу з мэтай загрузіць магутнасці прадпрыемства, а страты мог кампенсаваць за кошт прыбытку ад рэалізацыі іншых кантрактаў.

Пасля арышту 5 студзеня Кірыкаў працягвае знаходзіцца пад вартай.

БелаПАН

Раёны перспектывага турызму

Для далейшага развіцця турызму ў Беларусі міністэрства эканомікі прапанавала ўключыць у пералік перспектывага развіцця турысцкай інфраструктуры шэсць раёнаў чатырох абласцей краіны.

Гэта Камянецкі раён Брэскай вобласці, Браслаўскі раён Віцебскай вобласці, Карэліцкі і Навагрудскі раёны Гродзенскай вобласці, Нясвіжскі і Мядзельскі раёны Мінскай вобласці. У пералік уключаны таксама горад Мінск.

Вольга ПАЛОНСКАЯ

Калгасны аброк «Фальксвагенамі»

Мінулай восенню Гомельскі аблвыканкам падараваў жанчынам-кіраўнікам калгасаў і саўгасаў аўтамашыны «Ніва». 29 старшыняў і дырэктарак – і столькі ж аўтамашын у падарунак ад улады. Так бы мовіць, для ўдалай язды па выбоістых дарогах-пуцявінах.

Але не прайшло і паўгода, як вясковыя кіраўнікі ці то ў адказ, ці з прычыны вялікай сімпатыі пачалі саджаць начальства на іншамаркі. Вядома, за калгасныя сродкі. У прыватнасці, калгас «Беларусь», якім кіруе Раіса Буднік, купіў за 17 мільёнаў рублёў легкавік «Фальксваген» і перадаў (трэба ж даўмеца!) у арэнду Добрушскаму райвыканкаму. Мала таго, што ў калгаса даўгоў, за якія і дзесяццю «Фальксвагенамі» не разлічышся, дык ён яшчэ на па-

чатку студзеня заставаўся вінен вяскоўцам і грошы, і цукар за восеннюю ўборку салодкіх буракоў. Больш таго, дзеці калгаснікаў у вёсцы Крупец вучацца ў непрыстасаваных памяшканнях, бо ў школе праваліўся дах.

Шчодрасць калгаса ў дачыненні да раённай «вертыкалі» стане больш зразумелай, калі ўлічыць, што старшыня райвыканкама Уладзімір Буднік – зацатны муж старшыні калгасу «Беларусь» Раісы Буднік. Ідучы з калгасу «на раён», ён і «пакінуў» жонцы гаспадарку. Цяпер, відаць, жонка вырашыла «падмасліць» мужа-начальніка.

Зрэшты, у Брагінскім раёне, як высветліў дзяржкантроль, без усялякіх сваяцкіх повязяў тры калгасы скінуліся на легкавік у працягу сельскай гас-

падаркі і харчавання. Глядзіш, і што-небудзь разумнае прывязуць у вёску.

Мазырскі райвыканкам у зборы даніны з гаспадарак не заўважаны. Ён проста ўзяў і выдаткаваў 50 тысячаў даляраў на абнаўленне аўтатрансарту для трох намеснікаў старшыні райвыканкаму – няхай сабе лётаюць па раёне са светам. Наогул у мінулым годзе свае патрэбы ў бюджэтных сродках райвыканкам «урэзваў» так старанна, што з заплаваных 14 мільёнаў рублёў яны... вырасілі ў дзесяткі разоў. Спачатку выканкам прыбавіў 35 мільёнаў рублёў на мэблю і абсталяванне, пасля ў 5 разоў перавысіў суму, прызначаную на капрамонт. Нездарма ж прымаўка: усё вакол – калгаснае, усё вакол – маё.

Анатоль ГАТОВЫЧ

18 студзеня 2002 году

Р Э Ч А І С Н А С Ц Ь

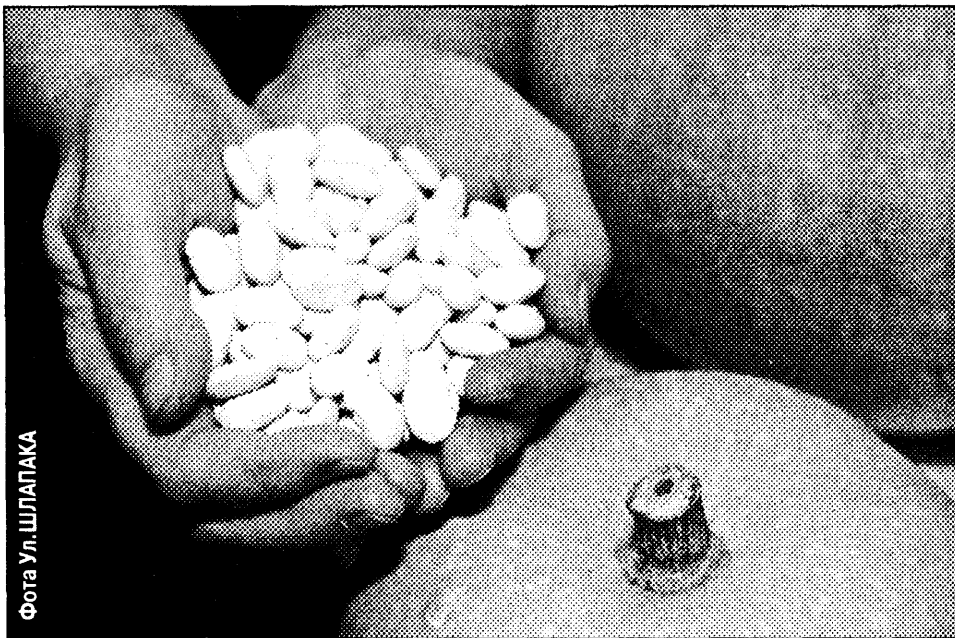
3

Прадукты патаннеюць праз месяц?

Беларуская сельскагаспадарчая прадукцыя на сённяшні дзень каштуе вельмі дорага. Гэта публічна прызнаў учора Аляксандр Лукашэнка, выступаючы на нарадзе па праблемах аграпрамысловага комплексу. Ён даручыў на працягу месяца распрацаваць комплекс захадаў, якія б дазволілі зрабіць прадукцыю беларускага АПК больш таннай.

Нарада праходзіла ў аграпрамысловай гаспадарцы «Астрамечава». На ёй А.Лукашэнка зазначыў: «неабходна прыняццё экстранных захадаў па зніжэнні коштаў на прадукты харчавання тлумачыцца ўзмацненнем канкурэнцыі. Ужо цяпер на тэрыторыю Беларусі ўвозіцца шмат прадуктаў з-за мяжы. Гэтая прадукцыя часцяком больш танная і больш якасная, чым аналагічная беларуская».

«Канкурэнцыя такая, што праз рэгуляванне цэнаў праблемы не вырашыш», адзначыў бе-

Фота У.ШЛАЙКА

ларускі кіраўнік. Аднак можа так атрымацца, што беларускае сельскагаспадарчае чынавенства не прыдумае іншага шляху барацьбы з замежнымі канкурэнтамі. Сапраўды, паставіць «жалезную заслонку» расійскім ёгуртам і малдаўскім яблыкам куды прасцей, чым займацца грунтоўным рэфармаваннем беларускіх калгасаў, саўгасаў і

заводаў. Які шлях абяруць беларускія харчовыя рэфарматары, мы вельмі хутка даведаемся. Бо самыя ярскія паказчыкі рэформаў АПК – гэта нашыя крамы. Дастаткова будзе параўнаць цэны сёння і праз месяц-два, каб зразумець сапраўдны кірунак «сельскагаспадарчай рэформы».

Ірына СТАРЦАВА

Адкрыты ліст калектыва МТЗ да Лукашэнкі

Заканчэнне, пачатак на стар.1

«Падчас распачатага следства нам назвалі два кантракты з фірмамі «Рывертэкс» і «Гру Трэйдінг» за 1998 год на пастаўку металапракату і камплектуючых вырабаў, — гаворыцца далей у лісце. — Незразумела, пры чым тут 1998 год, калі па выніках праверкі 12 ліпеня 2001 г. ніякіх падставаў для прыцягнення Лявонава М.В. да крымінальнай адказнасці не было?» Пры гэтым аўтары ліста сцвярджаюць, што «заканчэнне гэтых кантрактаў было прадэктыравана эканамічнай мэтазгоднасцю, і ніякай шкоды завод не панёс». «Абвінавачанне пракуратуры заснавана на тым, што перавага пры заключэнні кантрактаў была аддадзена вышэйзгаданым фірмам, у выніку чаго металапракат і камплектуючыя былі закупленыя заводам па вышэйшай цане, — гаворыцца да-

лей. — Але вышэйшая цана азначыла і больш высокую якасць, больш высокія іншыя спажывецкія ўласцівасці — усё тое, што неабходна для вытворчасці высокаканкурэнтнай прадукцыі. Лічым, што падыходзіць да гэтых пытанняў чыста па-амаатарску, механічна, пераконваючы нас набываць матэрыялы толькі па самых нізкіх цэнах — гэта справа непрафесіяналаў. Пры цяперашняй эканамічнай сітуацыі ў рэспубліцы мы проста не маем права падыходзіць да такіх пытанняў непрафесійна. Іх павінны вырашаць спецыялісты ў галіне трактарабудавання, а не пракуроры».

Сітуацыя з Міхаілам Лявонавым не садзейнічае падтрыманню спрыяльнага іміджу МТЗ на сусветным рынку, упэўнены аўтары ліста. Менавіта з яго імем яны звязваюць усё дасягненні прадпрыемства ў апошнія гады.

Разам з тым у пасланні зазначаецца, што вызваленне ад пасады кіраўніка МТЗ не прывяло да паляпшэння працы прадпрыемства, болей таго, можа прывесці да яе дэстабілізацыі. Таму працоўны калектыў не бачыць прычын для арышту свайго былога гендырэктара. «Ён валодае такімі каштоўнымі для кіраўніка якасцямі, як высокі прафесіяналізм, бліскучае веданне эканомікі, незалежнасць меркавання, адсутнасць дагяджання, — гаворыцца ў лісце. — Гэтыя якасці асабліва неабходныя кіраўніку ў перыяд, калі матчыма прыватызацыя вядучых беларускіх прадпрыемстваў. МТЗ уяўляе ў гэтых адносінах велізарны інтэрэс і, у першую чаргу, для расійскіх інвестараў. А можа быць расчышчана дарога фінансавым акумуляам да «прыватызацыі» нашых прадпрыемстваў? Спадзяёмся, што гэта не так».

БелаПАН

Расія і Польшча дамовіліся

У заключны дзень візіту ў Польшчу Уладзімір Пуцін правёў перамовы з польскім прэм'ерам Лешкам Мілерам.

Падрабязнасці пра перамовы Пуціна і Мілера няшмат. Прэс-сакратар расійскага прэзідэнта Аляксей Громаў паведаміў, што Пуцін і Мілер адзначылі, што «эканамічныя стасункі абедзвюх краін не павінны знаходзіцца пад уплывам кан'юнктурных фактараў», і вырашылі раз у паўгода праводзіць сустрэчы прэм'ер-міністраў.

Такая актывізацыя, аднак, сведчыць пра тое, што бакі ўсё ж дасягнулі дамоўленасці. Галава «Газпраму» Аляксей Мілер, які ў гэтым не сумняваўся, яшчэ напярэдадні вечарам упэўнена заявіў, што ў ключавым для гэтага візіту Пуціна ў Польшчу пытанні — газавым — паразуменне дасягнута.

Эканамічныя інтарэсы ўсё ж пераважылі ў палякаў любоў да Украіны, і яны далі «дабро» на будаўніцтва цэраз іх тэрыторыю газаводу ў Еўропу.

Дамоўленасць з палякамі адносна будаўніцтва газаводу ў абход Украіны, якая кradзе расійскі газ, абышлася нават без перагляду газавога пагаднення 1993 года, якім палякі былі не вельмі задаволеныя.

Як паведаміў Аляксей Мілер, «бакі пацвердзілі, што надалей наша супрацоўніцтва ў газавай сферы будзе будавацца на грунце дамоў ад 1993 года». Гэта, па словах галавы «Газпраму», прынцыпова важны момант. Апрача таго, як заявіў Мілер, палякі не проста пагадзіліся будаваць газавод, але і «пацвердзілі фінансаванне ў поўным аб'ёме сваёй долі па гэтым праекце» і нават паабяцалі «на працягу месяца зрабіць прапановы па аптымізацыі рэжыму падаткаабкладання гэтага праекта». Зрэшты, без саступак у другіх сферах эканомікі напэўна не абышлось. Палякаў вельмі непакоіць велізарны (каля 4 млрд. даляраў у год) адмоўны для Польшчы гандлёвы баланс з Расіяй. Перад візітам Пуціна ў Варшаву шэраг назіральнікаў меркавалі, што прэзідэнт зможа выкарыстоўваць гэты козыр на перамовах па газавай праблеме, паабяцаўшы, напрыклад, прыняць польскіх тавараў.

Антон ПАЛЯВЫ

Алексій ІІ гатовы прыняць Папу рымскага

Патрыярх Маскоўскі і ўсяе Русі Алексій ІІ не выключыла магчымасці візіту Папы рымскага ў Расію «пры пэўных умовах». Пра гэта патрыярх сказаў у сераду журналістам, аднак падкрэсліў, што «на сёння гэта не магчыма, бо ідзе рэлігійная экспансія на тэрыторыі Расіі». Алексій ІІ упэўнены, што цяпер у Расіі існуе «прэзлітызм, каталікі спрабуюць наварнуць у сваю веру людзей, якія хрышчаны і выраслі ў праваслаўі». «Калі нават візіт абудзецца, то не будзе маёй сустрэчы з Папам

рымскім», — заявіў Алексій ІІ. Такая нечаканая згода дапусціць у Расію Папу рымскага вылікана заявай У.Пуціна, што ён даўно запрасіў бы рымскага пантыфіка, але гэтаму перашкаджае неспрыяльная пазіцыя маскоўскага патрыярха.

Калі абудзецца візіт папы ў Расію, дык, відаць, і кіраўніцтва Беларусі перастане чыніць перашкоды наведанню Янам Паўлам ІІ нашай краіны і сустрэчам ачольніка каталіцкай царквы з вернікамі.

К.М.

Навіны інтэграцыі

Заканчэнне, пачатак на стар.1

Ён нагадаў, што па выніках мінулага году супольны таваразварот можа скласці каля 6 млрд. даляраў. У шэрагу асудзеных галінаў для супрацоўніцтва У.Пуцін назваў транспарт, энергетыку, паліўны сектар, супрацоўніцтва ў навуцы і культуры, рэгіянальныя і памежныя стасункі. Пра Беларусь у гэтым кантэксце не згадвалася. Пры гэтым Пуцін зазначыў, што ўваход Польшчы ў Еўрасаюз не становіцца перашкодай паглыблення і паляпшэння расійска-польскіх адносін, паколькі абедзве краіны, абодва народы «маюць узаемную цікавасць адзін да аднаго».

Адказваючы на пытанне «Інтэрфаксу», якім адкрылася прэс-канферэнцыя лідэраў двух краін, У.Пуцін падкрэсліў, што развіццё новых стасункаў паміж Расіяй і Польшчай «павінна было сапець і сапела». Ён падкрэсліў, што ў будучыні абедзве дзяржавы маюць намер дзейнічаць на аснове «раўнапраўнага партнёрства».

Кажучы пра тое, што гэткае партнёрства выгаднае і Польшчы, і Расіі, прэзідэнт адзначыў важнасць супрацоўніцтва ў сферы бяспекі і стабільнасці. Ён падкрэсліў, што ўваход Польшчы ў НАТО і наступны ўваход гэтай краіны ў ЕС можа стацца дадатковым фак-

тарам для паглыблення супрацоўніцтва Расіі з гэтымі структурамі. Кажучы пра выгаду такога курсу для простых людзей, У.Пуцін адзначыў, што кошт газу, які Польшча атрымлівае з іншых краін, на 25–30% вышэйшы за расійскі.

«Палякі павінны бачыць гэта», — сказаў прэзідэнт РФ і падкрэсліў, што кіраўнікі абедзвюх краін падыходзяць да фармавання ўсёй сістэмы новых адносін РФ з Польшчай комплексна.

Абодва прэзідэнты заявілі пра асаблівых «давер, адкрытасць, канструктыўнасць і зычлівасць» гэтых перамоваў. Пуцін і Квасьеўскі паведамілі, што ў прыватных размовах яны перайшлі на «ты». Пры гэтым Пуцін сказаў, што яму «імпануе мажлівасць адкрыта абмяркоўваць практычна любую тэму з прэзідэнтам Польшчы і падабаецца канструктыўны падыход Квасьеўскага да кожнай праблемы». Пра пераход на «ты» з Аляксандрам Лукашэнкам У.Пуцін ніколі не згадваў.

Прэзідэнт Польшчы, сказаўшы шмат добрых словаў на адрас Пуціна і пацвердзіўшы надзвычай сяброўскі характар саміту, «павіншаваў» Расію з такім прэзідэнтам. Ён запрасіў Пуціна «часцей наведваць Польшчу». У.Пуцін адказаў, што пастараецца гэта зрабіць.

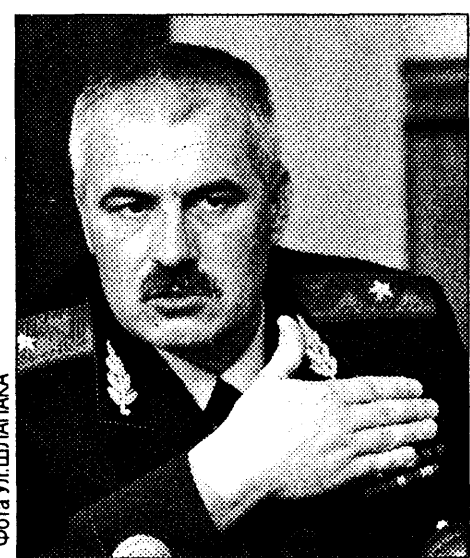
УА «ІНТЭРФАКС»

МУС рапартуе пра поспехі

У мінулую сераду міністр унутраных спраў Беларусі Уладзімір Навумаў адрэагтаваў журналістам пра крымінальныя вынікі мінулага году. Паводле ягоных словаў, Беларусь — адна з самых бяспечных краін, дырэктарай будучы саджаць і далей, а пошук Дзмітрыя Завадскага часова прыпынены.

Злчынстваў стала меней

Як паведаміў Уладзімір Навумаў, летась у Беларусі было зарэгістравана 112,2 тысячы злчынстваў. Гэта на 23 тысячы меней, чым у 2000 годзе. Аднак, як прызнае сам міністр унутраных спраў, гэта адбылося не толькі з-за таго, што крэсі і забіваць сталі меней. З 1 студзеня 2001 году пачалі сваё дзеянне новыя Крымінальны, Крымінальна-працэсуальны і Крымінальна-выканаўчы кодэксы. Яны замянілі сабой крымінальнае заканадаўства, якое прымалася яшчэ на пачатку 60-х гадоў мінулага стагоддзя. Дзякуючы гэтаму некаторыя дзеянні, якія разглядаліся як злчынствы, больш ім не з'яўляюцца. З іншага боку, у новым КК значна пашырыўся спіс дзеянняў, якія кваліфікуюцца як злчынствы і якія вымагаюць крымінальнай адказнасці — пераважна ў эканамічнай галіне.

Фота У.ШЛАЙКА

Як факт, што сведчыць на карысць МУС, была прыведзеная статыстыка: узровень злчыннасці ў Беларусі паводле разліку на 100 000 насельніцтва — адзін з самых нізкіх. Ён склаў крыху болей за 1 000. Гэта значыць, што патэнцыйным злчынцам вакол нас можа быць кожны дзевяносты.

Апроч таго, міністр унутраных спраў адзначыў, што амаль на 37% у параўнанні з 2000 годам скарацілася колькасць цяжкіх і асабліва цяжкіх злчынстваў. Асабліва скарацілася колькасць наўмысных забойстваў і цяжкіх цялесных пашкоджанняў, больш чым на 20% упала колькасць зарэгістраваных згвалтаванняў.

Махляры і злодзеі таксама адчуваюць сябе менш упэўненыя. Паводле МУСаўскай статыстыкі, крадзяжоў стала меней на 14%, вымагальніцтваў — на траціну,

больш чым удвая скарацілася колькасць махлярстваў.

Пры гэтым беларускае МУС запісвае ў свой актыў значныя поспехі ў раскрыванні крымінальных спраў. Так, раскрывальнасць забойстваў знаходзіцца на ўзроўні 90%, нанясення цяжкіх цялесных пашкоджанняў — на 84%. Раскрываецца 9 з 10 згвалтаванняў і 6 з 10 разбояў і рабункаў.

Злчынцаў выпускаюць на волю

Як паведаміў У.Навуаў, у сувязі з уяўленнем новага крымінальнага заканадаўства летась было перагледжана каля 25 000 крымінальных спраў. У выніку, каля 2,5 тысяч асуджаных выпушлі на волю — паводле новага закону, яны ўжо адсудзелі максімальны тэрмін або нават не лічацца больш злчынцамі (крымінальны артыкул, па якім яны былі асуджаныя, скасаваны). 2 тысячам асуджаных скарацілі тэрміны зняволлення. Яшчэ для 10 тысяч асуджаных зменшаны ўмовы ўтрымання, змякчыўшы рэжым.

Пры гэтым міністр зазначыў, што не лічыць, быццам бы ўсе зняволеныя, якіх летась выпушлі на волю, цвёрда сталі на шлях выпраўлення. Ён нагадаў, што больш за 25% арыштаваных у 2001 годзе за ўчыненне злчынстваў ужо раней мелі канфлікт з законам.

Няхай дырэктары трымцяць!

У адказ на просьбу пракаментаваць апошнюю кампанію па затрыманні выбітных прадстаўнікоў дырэктарскага корпусу Уладзімір Навумаў адзначыў, што арышты працягнуцца і далей. Яны нават могуць перавысці пастаўленую Аляксандрам Лукашэнкам «норму» ў 15 дырэктараў-каруццянераў.

«Хто нармальна працуе — той не трымціць. Але хто працуе для самога сябе на дзяржаўнай маёмасці, няхай сабе трымціць!», — заявіў міністр унутраных спраў. Ён заявіў, што ў Беларусі ёсць вельмі шмат дырэктараў, якім удаецца працаваць, не парушаючы заканадаўства, і на іхнім фоне затрыманні некалькіх нячыстых на руку кіраўнікоў амаль незаўважныя.

Ён нагадаў, што летась МУС удалося раскрыць дзве злчынныя групы, што наносілі шкоду светлагорскаму прадпрыемству «Хімвалакно». Пры гэтым, па словах У.Навуава, агульны памер шкоды адзінстваўцаў ў 4 мільёны даляраў. «Чаму вы пра гэта не пішаце?» — запытаўся міністр.

Завадскага ніхто не шукае

Уладзімір Навумаў паведаміў, таксама, што цяпер пошукамі апэратара ОРТ Дзмітрыя Завад-

скага ніхто не займаецца.

Нагадаем, што Д.Завадскі таемніча знік на шляху ў Нацыянальны аэрапорт «Мінск» 7 ліпеня 2000 году. Ад таго часу ніякіх звестак пра яго няма. Уцекачы на Захад, КДБшнік Геннадзь Углыніца і лідэр арганізацыі «Край» Андрэй Жарнасек цвердзяць, што тэлеаператар быў забіты байцамі Спецыяльнага атраду хуткага рэагавання, якім кіраваў падпалкоўнік Дзмітрый Паўлічэнка — цяперашні камандзір вайскавай часткі 3214 унутраных войскаў МУС. Аднак афіцыйна выкраданне Д.Завадскага ставяць у віну зусім іншым людзям — былому спецназаўцу Валерыю Ігнатвічу і яшчэ тром ягоным саўдзельнікам. «Крымінальныя кварталы» абвінавачваецца ва ўчыненні шэрагу забойстваў і рабункаў. Пры гэтым следства не мае адказу на пытанне пра цяперашняе месца знаходжання расійскага журналіста, а некаторыя ўдзельнікі працэсу Ігнатвіча адзначаюць, што ў следства няма і доказаў выкрадання Д.Завадскага менавіта гэтымі людзьмі.

Як патлумачыў міністр унутраных спраў, пакуль ідзе працэс над гэтымі «выкрадальнікамі» (а пачаўся ён 24 кастрычніка мінулага году і будзе цягнуцца яшчэ доўга), пошукі Д.Завадскага прыпыненыя.

«Мне вельмі хацелася б, каб суд устанавіў, што гэта менавіта яны выкралі», — адзначыў у гэтай сувязі У.Навуаў. І дадаў, што як толькі працэс скончыцца, то, незалежна ад ягоных вынікаў, следства па пошуку Д.Завадскага будзе працягнутае.

Праўда, часу страціцца шмат — затое ўсё будзе па законе.

Што да астатніх «гучных спраў» — знікненняў палітычных апанентаў Аляксандра Лукашэнкі Юрыя Захаранкі і Віктара Ганчара, а таксама Анаголя Красоўскага, то, па словах У.Навуава, гэтыя справы вядуцца не ягоным ведамствам, і, адпаведна, за іхні ход ён не адказвае.

«У спісе злчынстваў, якія стаяць на асаблівым кантролі ў прэзідэнта, 84 справы. Яго адкрывае крадзеж у буйных памежах у Асіповіцкім раёне. Вінаватыя ў гэтым мы шукаем ад 1994 году», — зазначыў міністр.

І, паколькі хваля пытанняў пра знікненні палітыкаў не спынялася, У.Навуаў заявіў, што летась у вышук быў пададзены 6 231 чалавек. З іх 5 186 знайшліся. Але лёс больш як тысячы беларускіх грамадзянаў застаецца невядомым. І, маўляў, чаму міністр унутраных спраў мусіць на іх усіх забыцца і займацца толькі тымі 2-3 асобамі? — задаў ён рытарычнае пытанне.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

ПОНЕДЕЛЬНИК • 21 ЯНВАРЯ

06.00	Новости.
06.10	Доброе утро, Беларусь!
07.00	Новости.
07.10	Доброе утро, Беларусь!
08.00	Новости.
08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.00	Новости.
09.10	«Гражданин начальник». Серил (Россия).
10.05	Арсенал. Программа об армии.
10.30	Телебарометр. Прогноз погоды.
11.00	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
12.00	Новости.
12.20	Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «В яранге горит огонь», «Песенка мышонка», «Золушка», «Сладкая сказка».
13.20	В.Высоцкий, А.Петренко в исторической мелодраме «СКАЗ ПРО ТО, КАК ЦАРЬ ПЕТР АРАПА ЖЕНИЛ» («Мосфильм»).
15.00	Новости.
15.20	Детективный серил «Жюли Леско» (Франция).
17.00	«Гражданин начальник». Серил (Россия).
18.00	Новости.
18.30	Зона Икс.

Одри Тоту в фильме «Амели»

18.45	Ж.-К.Ван Дамм в боевике «ВЗРЫВАТЕЛЬ» (США).
20.20	Видеофильм «Деловые люди».
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
21.45	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
22.40	Стадион.
23.05	Планета «АРТ».
23.35	Новости.
23.50	Ночной сеанс. А.Бандерас и В.Харрельсон в комедии «БЕЙ В КОСТЬ» (США).
16.00	Большая стирка.
17.00	Новости.
17.30	«С легким паром!».
18.00	Жди меня.
19.00	«Кто хочет стать миллионером?».
20.00	Время.
20.40	Серил «Граница. Таежный роман».
21.45	Независимое расследование.
22.30	Ночное «Время».
23.00	«На футболе».
23.30	«Ночная смена».
16.00	Вести.
16.30	Детектив «ИППОДРОМ».
18.00	Фильм «ТИТАНИК».
19.00	Вести.
19.35	Местное время. Вести - Москва.
19.55	Серил «Нина. Расплата за любовь».
20.55	Детектив «ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. ПРИКЛЮЧЕНИЯ КУХАРКИ ИЗ КЛЕП-ХЕМА».
22.00	Вести.
22.15	Местное время. Вести - Москва.
22.30	Фильм «ТЕЛЕЦ».
00.25	Прогноз погоды.
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00	Сегодня.
07.15, 12.45	Впрок.
07.40	Карданный вал.
07.45	Пять минут с Новоженевым.
08.25	Служба спасения.
09.25	Намедни.
10.35	Куклы.
11.25	Комедия «БЛАГОЧЕСТИВАЯ МАРТА». 1-я серия.
13.20	Ток-шоу «Принцип «Домини».

лармонического оркестра. «Игорь Моисеев. Академик танца».

21.20 «Что делать?».

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.

06.10, 06.35, 07.15, 07.35, 08.25 День за днем.

07.50 Назло.

09.00, 18.45 Серил «Агент национальной безопасности-1».

10.20 Серил «Женщина с характером».

11.10, 14.20 Телемагазин в Минске.

11.25 Серил «Самые громкие преступления XX века».

12.20, 16.35 Серил «Детектив Нэш Бриджес».

13.15, 20.50, 23.35 «За стеклом».

14.40, 17.40 Дорожный патруль.

15.00 «100 чудес света». «Шагающие птицы».

20.35 Тушите свет.

22.00 Грани.

22.45 «Соловиная ночь».

00.05 «Первый музыкальный канал».

06.00, 16.30 «Пауэр рейнджеры, или Могучие рейнджеры».

06.30, 16.00 «Тик-герой». Мультсерил.

07.00, 15.30 «Невероятный Халк». Мультсерил.

07.30, 16.30 «168 часов Минска».

08.20, 23.15 «Виртуальный мир».

08.30 Комедия «БОЛЬШЕ, ЧЕМ ЖИЗНЬ».

10.40 «152». Спортобзорение.

11.00, 00.40 «М1». Музыкальная программа.

11.30 «Дарма и Грег». Серил.

12.00, 15.00, 18.00, 23.00 «24 часа».

12.15 «Кто я».

12.45 «Дальнобойщики». Серил.

13.50, 21.30 «Каменская». Серил.

16.55 «Чертенюк». Теленовелла.

18.15 «Пока горит свеча...».

18.45 «Тема дня».

18.55 Премьер-парад «Столичный».

19.00 «Футурама». Мультсерил.

19.30 Боевик «СТАЛЬНЫЕ АКУЛЫ».

22.45 «Афиша».

23.30 Футбольный курьер.

00.10 Музканал.

ВТОРНИК • 22 ЯНВАРЯ

06.00	Новости.
06.10	Доброе утро, Беларусь!
07.00	Новости.
07.10	Доброе утро, Беларусь!
08.00	Новости.
08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.00	Новости.
09.10	«Гражданин начальник». Серил (Россия).
10.05	Стадион.
10.30	«Маленькие Эйнштейны». Серил для детей (Германия).
11.00	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
12.00	Новости.
12.20	Добрый день, Беларусь!
13.05	В.Тихонов, Ю.Соломин в многосерийном худ.фильме «ТАСС УПОЛНОМОЧЕН ЗАЯВИТЬ...» (к.ст. им.М.Горького). 1-я серия.
14.15	Док.серил «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.30	Звезды фестивалей в программе «Телевизионный Дом кино».
15.00	Новости.
15.15	«Горещ». Мультсерил (Международный французский канал).
15.40	«Маленькие Эйнштейны». Серил для детей (Германия).
16.10	«Пять чудес».
16.20	«5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00	«Гражданин начальник». Серил (Россия).
18.00	Новости.
18.25	Зона Икс.
18.40	М.Влади в психологической драме «ЛОРЕЛ» (Международный французский канал).
20.25	«Музеум». Алтарная икона «Поклонение волхвов».
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
21.45	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
22.40	Спорт-курьер.
22.50	«ЧЕТЫРЕ ТАНКИСТА И СОБАКА». Многосерийный худ. фильм (Польша).
23.45	Новости.
00.05	Хоккей. Чемпионат ВЕХЛ. «Керамин-Минск» - «Сокол» (Киев). 2-й и 3-й периоды.

6.10	«Пять чудес».																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
------	---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Кадр из фильма «Выбор капитана Корели»

08.00	Новости.
08.15	«Земля любви». Серил.
09.10	«С легким паром!».
09.40	«Кто хочет стать миллионером?».
10.35	«Непутевые заметки».
10.50	Библиомания.
11.00	Новости.
15.00	Серил «Граница. Таежный роман».
16.00	Большая стирка.
17.00	Новости.
17.30	Смехопанорама.
18.05	«Земля любви». Серил.
19.05	«Слабое звено».
20.00	Время.
20.35	Серил «Граница. Таежный роман».
21.40	Как это было. «Ракета над Черным морем». 2001 год.
22.30	Ночное «Время».
23.00	Цивилизация.
23.30	«Ночная смена».
08.00	Вести.
08.15	Фильм «ЖАННА Д'АРК».
09.05	«Два роля».
10.00	Вести.
10.30	«Санта-Барбара». Серил.
16.00	Вести.
16.30	Комедия «МЕЖ ВЫСОКИХ ХЛЕБОВ».
18.00	Фильм «ТИТАНИК».
19.00	Вести.
19.35	Местное время. Вести - Москва.
19.55	Серил «Нина. Расплата за любовь».
20.55	Детектив «ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. УБИЙСТВО В МЮЗЕ».
22.00	Вести.
22.15	Местное время. Вести - Москва.
22.30	Острозажетный фильм «БУГГИ-БОЙ».
00.20	Прогноз погоды.
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00	Сегодня.
07.40	Карданный вал.
07.45	Пять минут с Новоженевым.
07.50	Большие деньги.
08.00, 21.55	Серил «Скорая помощь».
09.25, 16.50	Алчность.
10.05	Шоу Елены Степаненко.
11.20	Комедия «БЛАГОЧЕСТИВАЯ МАРТА». 2-я серия.
12.45	Впрок.
13.20	Ток-шоу «Принцип «Домини».

СРЕДА • 23 ЯНВАРЯ

06.00	Новости.
06.10	Доброе утро, Беларусь!
07.00	Новости.
07.10	Доброе утро, Беларусь!
08.00	Новости.
08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.00	Новости.
09.10	«Гражданин начальник». Серил (Россия).
10.05	Здоровье. Тележурнал.
10.30	«Маленькие Эйнштейны». Серил для детей (Германия).
11.00	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
12.00	Новости.
12.15	Добрый день, Беларусь!
13.05	«ТАСС УПОЛНОМОЧЕН ЗАЯВИТЬ...» Худ. фильм. 2-я серия.
14.15	Док. серил «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.30	Время местное. Репортажи из провинции.
15.00	Новости.
15.20	«Горещ». Мультсерил (Международный французский канал).
15.40	«Маленькие Эйнштейны». Серил для детей (Германия).
16.10	«Пять чудес».
16.20	«5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00	«Гражданин начальник». Серил (Россия).
18.00	Новости.
18.20	Зона Икс.
18.30	Час профессионала.
18.55	Баскетбол. Чемпионат Европы. Полуфинал. Мужчины. Беларусь - Венгрия. Трансляция из Минского Дворца спорта. В перерыве - Энциклопедия белорусского спорта. Баскетбол.
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
21.45	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
22.40	Спорт-курьер.
22.50	«ЧЕТЫРЕ ТАНКИСТА И СОБАКА». Многосерийный худ.фильм (Польша).
23.45	Новости.
00.00	Криминальное доось.
00.25	«Встреча в Троицком» с Александром Домарацим.
00.55	Волейбол. Top teams сир. Мужчины. «Гомель» - «Конкордия НАФЕЛС» (Швейцария). Передача из Гомеля.

17.00	ма для старшеклассников. «Гражданин начальник». Серил (Россия).	12.15	Чем живет Россия.
18.00	Новости.	12.30	«Блистательный Санкт-Петербург».
18.20	Зона Икс.	13.00	«ЛЕГЕНДА О ТИЛЕ». Худ. фильм.
18.30	Час профессионала.	14.10	М.Равель. «Дафнис и Хлоя».
18.55	Баскетбол. Чемпионат Европы. Полуфинал. Мужчины. Беларусь - Венгрия. Трансляция из Минского Дворца спорта. В перерыве - Энциклопедия белорусского спорта. Баскетбол.	14.30	«Мятеж реформаторов».
20.40	Колыбельная.	15.10	«Розовые камни». Серил.
21.00	Панорама. Информационный канал.	15.35	Мультфильмы.
21.45	«Семейные узы». Серил (Бразилия).	16.05	«Ню-хау».
22.40	Спорт-курьер.	17.50	Кто мы?
22.50	«ЧЕТЫРЕ ТАНКИСТА И СОБАКА». Многосерийный худ. фильм (Польша).	18.15	«Гранд». Серил.
23.45	Новости.	19.15	«Михаил Булгаков. Черный снег».
00.00	Криминальное досье.	19.45	Спокойной ночи, малыши!
00.25	«Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.	20.00	Отечество и судьбы.
00.55	Вolleyбол. Top teams cup. Мужчины. «Омель» - «Конкордия НАФЕЛС» (Швейцария). Передача из Гомеля.	20.40	«Репетиция».
		21.20	«ПОХОЖДЕНИЯ ЗУБНОГО ВРАЧА». Худ. фильм.
		22.40	Концертино.
			
		05.45, 14.40, 17.40	Дорожный патруль.
		06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00	Сейчас.
		06.10, 06.35, 07.15, 07.35, 08.25	День за днем.

Кадр из фильма «Выбор капитана Корели»

08.00	Новости.
08.15	«Земля любви». Серил.
09.15	Смехопанорама.
09.45	«Слабое звено».
10.35	«Непутевые заметки».
10.50	Библиомания.
11.00	Новости.
15.05	Серил «Граница. Таежный роман».
16.05	Большая стирка.
17.00	Новости.
17.30	Кумиры. Испытание славы. Владимир Трошин.
18.00	«Земля любви». Серил.
18.55	«Последний герой». «Жертвоприношение».
20.00	Время.
20.35	Серил «Граница. Таежный роман».
21.40	Человек и закон.
22.30	Ночное «Время».
23.00	Русский экстрим.
23.30	«Ночная смена».
08.00	Вести.
08.15	Фильм «ЖАННА Д'АРК».
09.05	«Два роля».
10.00	Вести.
10.30	«Санта-Барбара». Серил.
16.00	Вести.
16.30	Большой репортаж РТР. «Время года - полярная ночь».
17.00	«Мужчина и женщина». Игорь Моисеев.
18.00	Фильм «ТИТАНИК».
19.00	Вести.
19.35	Местное время. Вести - Москва.
19.55	Серил «Нина. Расплата за любовь».
20.55	Детектив «ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖОННИ ВЭЙВЕРЛИ».
22.00	Вести.
22.15	Местное время. Вести - Москва.
22.30	Острозажетный фильм «СЧИТАННЫЕ СЕКУНДЫ».
00.05	Союз бывших. Док. фильм «Таджикистан».
00.55	Прогноз погоды.
07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00	Сегодня.
07.15	Впрок.

ЧЕТВЕРГ

06.00	Новости.
06.10	Доброе утро, Беларусь!
07.00	Новости.
07.10	Доброе утро, Беларусь!
08.00	Новости.
08.10	Доброе утро, Беларусь!
09.00	Новости.
09.10	«Гражданин начальник». Серил (Россия).
10.05	Телевизамин.
10.30	«Маленькие Эйнштейны». Серил для детей (Германия).
11.00	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
12.00	Новости.
12.15	Добрый день, Беларусь!
13.05	«ТАСС УПОЛНОМОЧЕН ЗАЯВИТЬ...» Худ. фильм. 3-я серия.
14.15	Док. серил «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.30	Иснась. Духовная программа.
15.00	Новости.
15.20	«Горещ». Мультсерил (Международный французский канал).
15.40	«Маленькие Эйнштейны». Серил для детей (Германия).
16.10	«Пять чудес».
16.20	«5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00	«Гражданин начальник». Серил (Россия).
18.00	Новости.
18.25	Зона Икс.
18.40	К.Ван Ден в приключенческом фильме «ТАРЗАН И ЗАТЕРЯННЫЙ ГОРОД» (Германия-США-Австралия).
20.10	«Наше наследие». Памятник архитектуры XVI века дворец Радзивиллов в Несвиже. Часть 2-я.
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
21.45	«Семейные узы». Серил (Бразилия).
22.35	Спорт-курьер.
22.45	Серил «VIP» (США).
23.30	Новости.
23.50	Королевская охота.

17.00	ма для старшеклассников. «Гражданин начальник». Сериал (Россия).
18.00	Новости.
18.25	Зона Икс.
18.40	К.Ван Дьен в приключенческом фильме «ТАРЗАН И ЗАТЕРЯННЫЙ ГОРОД» (Германия-США-Австралия).
20.10	«Наше наследие». Памятник архитектуры XVI века дворец Радзивиллов в Несвиже. Часть 2-я.
20.40	Колыбельная.
21.00	Панорама. Информационный канал.
21.45	«Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.35	Спорт-курьер.
22.45	Сериал «VIP»(США).
23.30	Новости.
23.50	Королевская охота.
	
08.00	Новости.
08.15	«Земля любви». Сериал.
09.10	Кумиры. Испытание славы. Владимир Трошин.
09.40	«Кто хочет стать миллионе-

Кадр из фильма «Выбор капитана Корели»

||
||
||

24 ЯНВАРЯ

16.55 Внимание! Розыск!
18.35 Герой дня.
18.55 Боевик «ОТЯД СПАСЕНИЯ».

22.00 Совершенно секретно. Информация к размышлению.
23.25 Гордон.

09.10 Литургическая музыка в Московском Кремле.
09.40, 16.35 Понимание. «Вирус».

10.30 «Загадка Сфинкса». Мультфильм.
10.45 Отечество и судьбы.

11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 Вместе с Фафалей.

12.00 «Ох, уж эти дети!» Мультсериал.
12.15 Чем живет Россия.

12.30 «Век мой, зверь мой».
13.00 «ЛЕГЕНДА О ТИЛЕ». Худ. фильм.

14.10 М.Мусоргский. «Картины с выставки».

14.45 Архитектурная галерея.
15.10 «Розовые камни». Сериал.

15.35 Мультфильмы.
16.05 «Странствия музыканта».

17.50 Пятое измерение.
18.15 «Гранд». Сериал.

19.15 «Михаил Булгаков. Черный снег».

19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «Мазур».

20.50 Короткометражные худ. фильмы.
21.35 «Культурная революция».

22.30 «Джазфрени».

14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.

14.20 Телемагазин в Минске.
14.40, 17.40 Дорожный патруль.

15.00 «100 чудес света». «История приливов: гнева и иллитный прыгун».

16.35 Сериал «Детектив Нэш Бриджес».

18.45 Сериал «Агент национальной безопасности-1».

20.35 Тушите свет.
22.50 «За стеклом». «Последний бифштекс».

22.45 Грани.
22.55 «Без протокола».

00.05 «Первый музыкальный канал».

10.35 «Непутевые заметки».

10.50 Библиомания.

11.00 Новости.

15.00 Сериал «Граница. Таежный роман».

16.00 Большая стирка.

17.00 Новости.

17.30 Документальный детектив.

18.00 «Земля любви». Сериал.

19.00 Поле чудес.

20.00 Время.

20.35 «Убойная сила. Служебное соответствие».

21.40 Новые «Секретные материалы».

22.30 «Другое время».

23.25 Футбол. Международный турнир «Кубок чемпионов Содружества-2002». Полуфиналы.

10.45 Музканал.

11.00, 23.45, 01.50 «М1». Музыкальная программа.

11.30 «Дарма и Грег». Сериал.

12.00, 15.00, 18.00, 23.20 «24 часа».

12.15 «Вовочка». Сериал.

12.45 «Не от мира сего». Док. фильм.

13.45, 22.10 «Каменская». Сериал.

16.55 «Чертенюк». Теленовелла.

ПЯТНИЦА • 25 ЯНВАРЯ

06.00 Новости.

06.10 Доброе утро, Беларусь!

07.00 Новости.

07.10 Доброе утро, Беларусь!

08.00 Новости.

08.10 Доброе утро, Беларусь!

09.00 Новости.

09.10 «Бригады «Тигра». Сериал.

10.10 Сад мечты. Передача для дачников.

10.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.

11.00 «Семейные узы». Сериал.

12.00 Новости.

12.15 Доброе утро, Беларусь!

13.00 «Павлинка». Спектакль Национального академического театра им. Я.Купалы (1982 год).

14.30 Док.сериал «Сокровища мировой культуры».

15.00 Новости.

15.20 «Горещ». Мультсериал (Международный французский канал).

15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.

16.10 «Пять чудес».

16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.

17.00 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный французский канал).

18.00 Новости.

18.20 Зона Икс.

18.30 А.Вертинская, И.Костолевский в романтической мелодраме «БЕЗЫМЯННАЯ ЗВЕЗДА» (Свердловская к/ст.). 1-я и 2-я серии.

20.40 Кольбельная.

21.00 Панорама. Информационный канал.

21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).

22.35 Спорт-курьер.

22.45 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания).

00.00 Новости.

00.15 Белорусская двадцатка.

08.00 Новости.

08.15 «Земля любви». Сериал.

09.10 «Сами с усами».

09.40 «Слабое звено».

10.35 «Непутевые заметки».

10.50 Библиомания.

11.00 Новости.

15.00 Сериал «Граница. Таежный роман».

16.00 Большая стирка.

17.00 Новости.

17.30 Документальный детектив.

18.00 «Земля любви». Сериал.

19.00 Поле чудес.

20.00 Время.

20.35 «Убойная сила. Служебное соответствие».

22.55 Острозащитный фильм «БЛЭЙД».

01.00 Прогноз погоды.

07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.

07.15, 12.45 Впрок.

07.40 Карданный вал.

07.50 Пять минут с Новоженевым.

07.55 Большие деньги.

08.05 Вкусные истории.

08.25 Путешествия натуралиста.

09.25 Своя игра.

10.10 Внимание! Розыск!

11.20 Комедия «РАЗ НА РАЗ НЕ ПРИХОДИТСЯ».

13.20 «Продолжение следует...».

14.15 Пепси-чарт.

15.35 Приключенческий фильм «СКАЗ ПРО ТО, КАК ЦАРЬ ПЕТР АРАПА ЖЕНИЛ».

17.35 Криминал.

18.35 Свобода слова.

20.15 Криминальная Россия.

21.50 Приключенческий фильм «ОБМЕН ТЕЛАМИ».

00.05 Кома.

09.15 Партизаны не горят.

09.40, 16.35 Понимание. «Мы и компьютеры».

10.30 «Верлиока». Мультфильм.

10.45 «Цитаты из жизни».

11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.

11.45 Вместе с Фафалей.

12.00 «Ох, уж эти дети!» Мультсериал.

12.15 Чем живет Россия.

12.30 Музыкальные дома.

13.00 «ЛЕГЕНДА О ТИЛЕ». Худ. фильм.

14.15 «Проходите, Ленинские горы». Док. фильм.

14.45 Власть факта.

15.10 «Розовые камни». Сериал.

15.35 «На земле подержите меня».

16.05 Сенсация. Сенсация? Сенсация... «Кто там...».

17.50 «Гранд». Сериал.

19.15 «Михаил Булгаков. Черный снег».

19.45 Спокойной ночи, малыши!

20.00 «Дарская ложа».

20.40 «ДОЧЕРИ КОРОЛЯ». Худ. фильм.

22.30 1001 рассказ о кино.

05.45, 14.40, 17.40 Дорожный патруль.

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сейчас.

06.10, 06.35, 07.15, 07.35, 08.25 День за днем.

06.45 Тушите свет.

07.50 Назло.

СУББОТА • 26 ЯНВАРЯ

07.00 Новости.

07.10 Сериал «Кин» (Международный французский канал).

08.00 Познавательный сериал «Пятое измерение» (Международный французский канал). 3-я серия.

08.30 Комедия «Духовная программа».

09.00 Новости.

09.10 Экран индийского кино. «РИТМЫ ЛЮБВИ». 1-я и 2-я серии.

12.20 Сад мечты. Передача для дачников.

12.45 Королевская охота.

13.15 Здоровье. Тележурнал.

13.45 Сериал «Ростов-папа» (Россия).

14.45 «Музеум». Алтарная икона «Поклонение волхвов».

15.00 Новости.

15.15 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания).

16.35 Видеопрограмма «Деловые люди».

16.55 Баскетбол. Чемпионат Европы. Полуфинал. Мужчины. Беларусь - Польша. Трансляция из Минского Дворца спорта.

18.35 Из достоверных источников.

19.00 Новости.

19.20 КВН. Кубок Содружества. Часть 2-я.

21.00 Панорама.

21.50 Спорт-курьер.

22.00 Д.Духовны в триллере «ИЗОБРАЖАЯ БОГА» (США).

23.30 Концерт В.Леонтьева на «Славянском базаре в Витебске-2001».

01.00 Сериал «Королева мечей» (Канада-Испания-Великобритания).

07.00 Новости.

07.10 Мультсериал. «Незнайка на Луне».

07.35 Слово пастыря. Митрополит Кирилл.

07.50 КОАП.

08.15 Игрой, гармонь любимая!

08.50 Библиомания.

09.00 Новости.

09.10 Смехопанорама.

09.45 Смак.

10.45 В мире животных.

10.55 Здоровье.

11.25 Детектив «ТАЙНЫ ОТЦА ДАУЛИНГА».

12.20 «Чтобы помнили...» Иннокентий Смоктуновский.

13.00 «Крылья».

13.35 Дисней-клуб. Премьера. «Микки Маус и его друзья».

14.00 Новости.

14.10 Приключенческий фильм «ТАЙНЫ БУРГУНДСКОГО ДВОРА».

15.50 «Глаза цвета неба». Концерт Валерии.

17.00 Новости.

17.15 Евгений Петросян, Максим Галкин, Михаил Шифрин в программе «Шутка за шуткой».

17.55 «Кто хочет стать миллионером?».

18.55 «Последний герой». «Штормовое предупреждение».

20.00 Боевик «КОРРУПЦИОНЕР».

22.25 Приключенческий фильм «БУТЧ КЭССИДИ И САНДЭНС КИД».

00.20 «Последний кадр». Концерт групп «Сплин» и «Би-2».

07.00 Папа, мама, я - спортивная семья.

07.45 «Телепузики».

08.10 Золотой ключ.

08.30 Здоровье и жизнь.

09.00 Почта РТР.

09.30 Доброе утро, страна.

10.10 «Сто к одному».

11.00 Док. фильм «...о милости прошу». Фильм 2-й.

11.55 Сериал «Остров фантазий».

13.00 Вести.

13.20 Фильм «НЕПОДСУДЕН».

15.00 Биатлон. Кубок мира.

17.00 Моя семья.

17.55 Анонсы.

19.00 Зеркало.

19.25 Зеркало.

20.00 Комедия «ОХОТНИКИ ЗА ПРИВИДИЯМИ».

22.05 Острозащитный фильм «АЗАРТНЫЕ ИГРЫ».

00.00 Горячая десятка.

00.55 Прогноз погоды.

07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 18.00 Сегодня.

07.15 «Улица Сезам».

07.40 Сериал «Зеркало, зеркало».

08.20 Без рецепта.

09.15 Криминал.

09.45 «Женский взгляд».

10.20 Квартирный вопрос.

11.20 Детектив «ХАРПЕР - ЧАСТНЫЙ ДЕТЕКТИВ».

13.30 Путешествия натуралиста.

14.10 Своя игра.

15.25 Профессия - репортер.

15.55 «Продолжение следует...».

16.55 Шоу Елены Степаненко.

18.40 Профессия - репортер.

19.15 Детектив «КТО ЕСТЬ КТО».

21.20 Боевик «РУССКИЙ РЭМ-БО».

22.50 Фильм «АРС АМАНДИ, ИЛИ ИСКУССТВО ЛЮБВИ».

00.40 Сериал «Звездные врата».

09.10 Мультфильмы.

09.50 Улы манежа.

10.15 Бабушкины рецепты

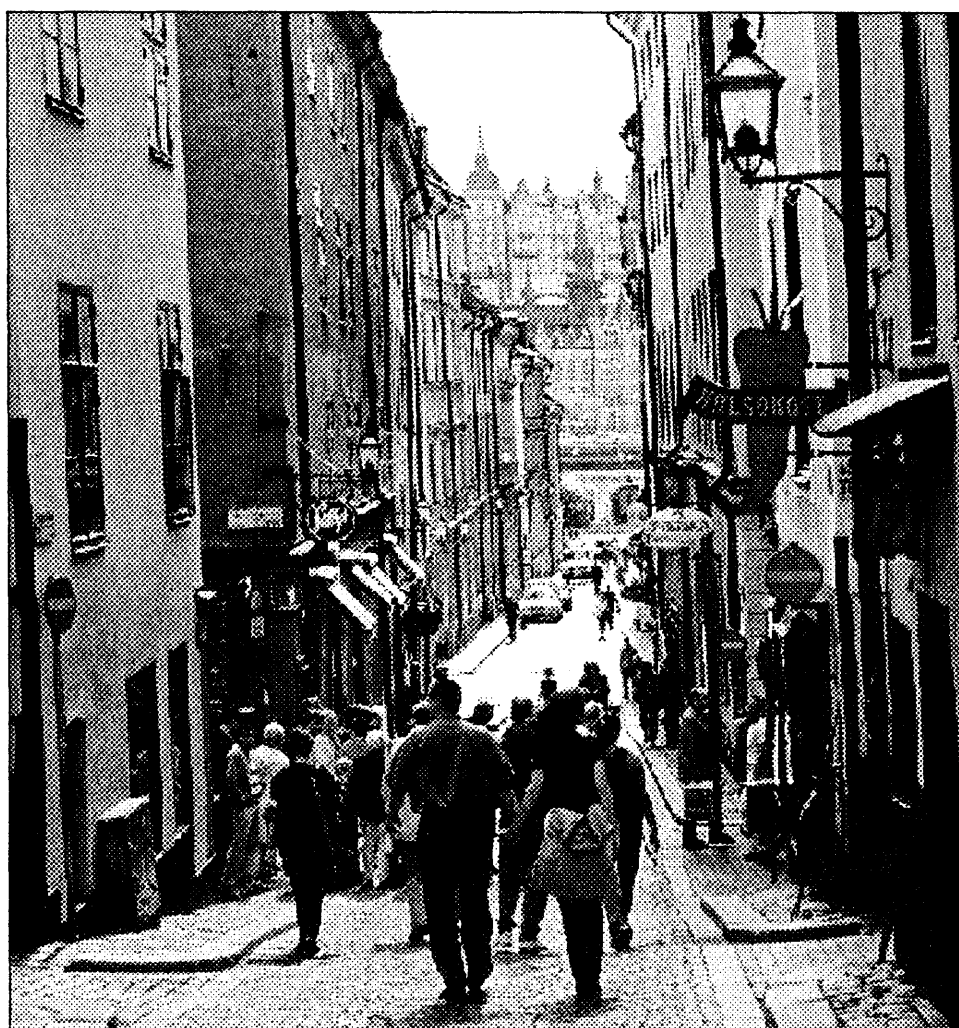
Шведскія падаткі

У новым годзе большыя шведы будзе плаціць менш падаткаў паводле новых законаў, уведзеных з 1 студзеня. Шэраг законаў прадыхаваны агульным сацыялістычным падыходам да пытанняў сацыяльнага забеспячэння і падаткаабкладання, але некаторыя з іх шведскі рыксдаг (парламент) прыняў пад ціскам Еўрасаюзу.

Дзяржаўны падатковы падаток з 1 студзеня будзе брацца толькі з тых, чыя зарплата перавышае 24 175 шведскіх крон (каля 2 400 даляраў) у месяц. Заўважым — сярэдняя зарплата па краіне складае парадку 20 тысяч крон. Павышаецца на 900 крон базавы ўзровень вылікаў для асобаў, якія атрымліваюць зарплату, і пенсіянераў. Павышаны і мінімальны ўзровень абкладання маёмасным падаткам. Для адзіночкі ён складае цяпер 1,5 млн. крон, для параў — 2 млн. крон.

Для пенсіянераў, якія зарабляюць менш за 135 тысяч крон за год (мінімальная пенсія), падаткі зніжаны на 1 320 крон. Адначасова ім павышана датацыя на жыллё. Яна цяпер складае 91% кватэрнай платы, але не вышэй за 4 500 крон за месяц.

Вялікія змены рыхтуюць новыя законы сем'ям, дзе ёсць

дзеці. Уводзіцца максімальны ўзровень аплаты паслуг дзіцячых устаноў. Для дзіцячага садка ён цяпер складае 1 140 крон у месяц — для першага дзіцяці, 760 — для другога і 380 — для трэцяга. Працягнуты на 30 дзён перыяд «бацькоўскае страхуўкі» — аплата адпачынку па доглядзе за дзіцем. Ён цяпер

складае 480 дзён для бацькоў, чые дзеці нарадзіліся 1 студзеня 2002 году і пазней. Удвая — да 120 крон у дзень — павялічана бацькоўская дапамога, то бок сродкі, якія выплачваюцца на адно дзіця пасля першых 10 месяцаў (у гэты перыяд выплачваюцца 80% зарплаты).

Важкія паслабленні прадуг-

леджваюць новыя законы для аматараў спіртнога. Цяпер шведам дазволена завозіць на радзіму з краін Еўрасаюзу па два літры моцнага спіртнога — удвая больш, чым дагэтуль. У пераліку на мацаванае віно гэта складае 6 літраў, на лёгкае віно — 26 літраў, а на піва — і ўвогуле 32 літры. Гэта — відавочная саступка шведскіх заканадаўцаў Еўрасаюзу, які крытыкуе Стагольм за захаванне манополіі на гандаль спіртным.

Узрадуюцца і аматары духоўнай ежы. Вядомы падатак «момс» (падатак на дабаўленую вартасць), які складае ў Швецыі 25% цаны на ўсякую куплю, з 1 студзеня зніжаны на кнігі і часопісы да 6%.

Затое павышаны падатак на ахову навакольнага асяроддзя, плата за электрычнасць. Падаражэе сёлета язда на аўтамабілі, бо на 15% павышаны падатак на вуглякіслыя выкіды і аўтамагтычна на 15 эрэ вырастае цана літру бензіну, у якую ён уключаецца. Дарожны падатак для велікагрузных аўтамабіляў вагою больш за 12 тонаў павышаны адразу на 14,4%.

Вырасла і плата за карыстанне тэлебачаннем — цяпер за год карыстальнік калектыўнай антэны плаціць на 72 кроны болей — 740 крон.

Ю.Ю.

Зніжаецца вытворчасць хлеба

Вытворчасць хлеба ў Мінску з кожным годам зніжаецца. Калі ў 1999 годзе было выраблена 157 тыс. тон гэтага прадукту, то ў 2001-м — 140,8 тыс. тон. Пра гэта паведаміў 16 студзеня на прэс-канферэнцыі генеральны дырэктар рэспубліканскага ўніверсальнага прадпрыемства «Мінскхлебпрам» Юрый Сцяпенка. Паводле яго словаў, гэта абумоўлена «шэрагам прычын», у прыватнасці неабходнасцю купляць дарагую імпартную пшаніцу. Пшаніца, вырашчаная ў Беларусі, з-за спецыфікі клімату мае невысокае ўтрыманне клейкавіны, якая аказвае істотны ўплыў на якасць хлеба.

Хлебапяраробная галіна Мінска прадстаўлена 7 хлебазаводамі, магутнасць якіх складае 580 тон прадукцыі ў суткі. У асартыменце — каля 20 найменняў хлеба, больш за 100 найменняў булачных, кандытарскіх і здобных вырабаў, каля 10 відаў пірожных. Попыт на

хлебобулочныя вырабы вагаецца: да прыкладу, па пятніцах «Мінскхлебпрам» атрымлівае заяўку на 400 тон прадукцыі, а па нядзелях — на 250-260 тон. У будні выпускаецца 7-8 тон тортаў, у святы — 14-15 тон. Прадукцыю «Мінскхлебпраму» рэалізуюць каля тысячы сталічных гандлёвых кропак, у тым ліку 10 фірменных магазінаў. Яшчэ 200-250 кропак знаходзіцца за межамі Мінска.

Паводле словаў Сцяпенкі, раз «ідзе рэзкае павелічэнне выпуску гатункаў хлеба з утрыманнем жытняй сеянай мукі». У планах — выпуск вырабаў з дабаўленнем насення, абалонак зерня. Паводле словаў гендырэктара, ідзе нарошчванне вытворчасці заварных гатункаў хлеба («Нарачанскі», «Барадзінскі», «Граецкі», «Юбілярны» — усяго 15 найменняў), якія захоўваюць свежасць некалькі сутак.

БелаПАН

Новая стратэгія супрацоўніцтва з Беларуссю

Сусветны банк распрацаваў новую стратэгію супрацоўніцтва з Беларуссю, якая, магчыма, будзе прынята Радаю дырэктараў СБ у сакавіку гэтага году. Пра гэта паведаміў эканамічны дарадца Прадстаўніцтва Сусветнага банку ў Беларусі Мікалай Лісай на прэс-канферэнцыі 16 студзеня ў Мінску.

Паводле яго словаў, новая стратэгія прадугледжвае два сцэнарыі палітыкі СБ у адносінах да Беларусі. Першы пабудаваны з улікам цяперашняй эканамічнай сітуацыі ў краіне і прадугледжвае працяг рэалізацыі праектаў у галіне аховы здароўя, а таксама магчымасць ажыццяўлення сваіх праграм па рэфармаванні сацыяльнай

сферы і па чарнобыльскіх праблемах. Банк намячае цэлы пералік даследаванняў у Беларусі ў фінансавай і банкаўскай сістэмах, па праблемах навакольнага асяроддзя і г.д.

Калі ж будзе рэальна рэалізоўвацца абвешчаны беларускім урадам курс на лібералізацыю эканомікі, у перспектыве банк гатовы да рэалізацыі другога, больш аптымістычнага сцэнарыя. Лісай не стаў раскрываць яго дэталі, аднак адзначыў, што асноўная ўмова для пераходу да другога сцэнарыя — стварэнне больш спрыяльных умоваў для развіцця прыватнага бізнесу, зняцце абмежаванняў для яго развіцця.

БелаПАН

ЭКСПРЭС

Эканамічныя нататкі

Структура дзярждоўгу на пачатак году

Велічыня знешняга доўгу Беларусі на канец 2001 году складала 769,6 млн. даляраў ЗША. Па звестках міністэрства фінансаў рэспублікі, на пачатак 2002 году ў структуры знешняга доўгу няма запасычанастваў са створаным тэрмінам. Унутраны ж доўг складае 715,5 млрд. беларускіх рублёў, альбо 5% ад унутранага валавога прадукту. Спецыялісты фінансавога ведадства краіны адзначаюць, што фінансавое становішча краіны магло быць лепшым, калі б рэальны сектар эканомікі выканаў планавыя паказчыкі, аднак гэтага не адбылося, і бюджэт недаацэніў 190 млрд. рублёў прыбытку.

Гадавая справаздача Брэсцкай мытні

За мінулы год супрацоўнікі Брэсцкай мытні «падсілкавалі» бюджэт аж на 36 млрд. рублёў, затрымалі 419 тыс. даляраў, 450 тыс. нямецкіх марак, 395 тыс. расійскіх рублёў, больш за два кілаграмы наркатных сродкаў (не лічачы сала) і вялікую колькасць кантрабандных культурных каштоўнасцяў і прадметаў рэлігійнага культу. Не горш папрацавалі і іх калегі з «Заходняга Бугу», якія пералічылі ў дзяржаўну 62,5 млрд. рублёў, што ў 2,5 разы больш, чым у 2000 годзе.

Нацбанк клопоціцца аб каштоўных паперах

Беларускі ўрад і Нацыянальны банк краіны дазволілі ў 2002 годзе размяшчэнне замежных

каштоўных папер у рэспубліцы. Тэрмін дзейнасці гэтых дакументаў штогод павялічваецца ўрадам і Нацбанкам у адпаведнасці з законам «Аб каштоўных паперах і фондавых біржах». У Беларусі ў цяперашні момант не ўжываюцца абмежаванні на ўвоз і вываз замежных каштоўных папер, і гэтае палажэнне захавана ў 2002 годзе. Гэта, безумоўна, выдатна для развіцця нашай эканомікі; каб жа ўлады яшчэ прыклалі намаганні да стымулявання замежных інвестараў хоць бы спрыяльнымі нарматыўна-прававымі ўмовамі.

Канфіскацыя 2001

Падчас «барацьбы з незаконнымі валютнымі аперацыямі» праваахоўныя органы канфіскавалі ў 2001 годзе на Міншчыне каля 59,5 тыс. даляраў, а таксама 72 тыс. расійскіх рублёў і 35 млн. беларускіх грашовых адзінак. Большасць «парушальнікаў закону» былі затрыманы, вядома, на базарах, дзе працоўны грамадзянін спрабуе эканоміць якую капейку. І яшчэ адну цікавую рэч паведаміў намеснік начальніка ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю ў Мінскаблвыканкаму Іван Купрэвіч. Яна датычыцца падрыхаваных грошай. У сталічнай вобласці за мінулы год паменшылася колькасць фактаў збыту фальшывых грашовых знакаў — з 264 да 138. У асноўным купюрны справавалі збыць у абменных пунктах. Найчасцей з абарачэння здымаліся фальшывыя 100-даляровыя купюры, іх было выяўлена 166 адзінак.

Андрэй КАРПОВІЧ

Беларуская эканоміка — самая нерэфармаваная ў СНД

«Праз 10 гадоў пасля пачатку пераходнага перыяду Беларусі з'яўляецца краінай з эканомікай, найменш рэфармаванай, але, як падаецца, найбольш жыццёўстойлівай у параўнанні з іншымі краінамі СНД». Да такой высновы прыйшлі эксперты Сусветнага банку (СБ), якія праводзілі аб'ёмны даклад «Пераходны перыяд: першыя 10 гадоў».

На прэс-канферэнцыі ў Мінску 16 студзеня эканамічны дарадца прадстаўніцтва СБ у Беларусі Мікалай Лісай прадставіў гэты даклад, прэзентацыя якога напярэдадні адбылася ў штаб-

кватэры Сусветнага банку ў Вашынгтоне (ЗША). Паводле словаў Лісай, адносна поспех Беларусі ў стрымліванні спаду вытворчасці пры нізкіх паказчыках макраэканамічнай стабільнасці і структурных пераўтварэнняў эксперты тлумачаць чатырма асноўнымі прычынамі. Па-першае, Беларусь дасягнула поспеху толькі ў параўнанні з іншымі краінамі СНД. У параўнанні з іншымі краінамі з пераходнай эканомікай, такімі, як суседняя Літва і Польшча, яна знаходзіцца «не больш чым на сярэднім узроўні». Па-другое, Беларусь захавала такую перавагу, як пастаўкі танных энергасурсцаў з Расіі. Назапашаная запасыча-

насць за іх пагашалася праз бар'тэр, які штучна падтрымліваў попыт на беларускі экспарт; эксперты СБ лічаць гэта яшчэ адным істотным відам ускоснага субсідывання з боку Расіі. Патрабныя, выдзяляючы субсідыі і крэдыты буйным прадпрыемствам, дзяржава, у адрозненне ад іншых краін СНД, змагла прадукціліць крах прамысловай вытворчасці на ранніх этапах пераходнага перыяду. Нарэшце, затрымка з прыватызацыяй буйных прадпрыемстваў дазволіла дзяржаве захаваць кантроль за вытворчымі фондамі і прадукціліць іх раскіданне і няэфектавае выкарыстанне.

Паводле словаў сп. Лісай, аў-

тары падкрэсліваюць, што рэсурсы, якія выкарыстоўваліся ў краіне дзеля падтрымання прамысловай вытворчасці, былі з іншых сектараў эканомікі.

«Калі б Беларусь змяніла свой курс і лаялася па шляху эканамічных рэформ, зараз стартавыя ўмовы былі б значна больш спрыяльнымі, чым у іншых краінах СНД на пачатку 90-х гадоў, калі адбылося рэзкае зніжэнне попыту ва ўсіх краінах СЭУ. Большасць краін — гандлёвых партнёраў Беларусі перажываюць перыяд росту, што павінна змякчыць негатывны наступствы правядзення любых рэформаў», — сцвярджаюць эксперты СБ.

Ірына САЗАНОВІЧ

«Пластыкавыя» разлікі

Гісторыя банкаўскіх пластыкавых карткаў налічвае каля пачатку дзесяцігадовай, і за гэты час яны паспелі пакарыць сваёй зручнасцю больш за 200 краін свету. Звычайна на выгляд кавалак пластыка 8,56 на 5,39 сантыметра стаіць у цывілізаваным грамадстве рэччу першай неабходнасці, замяняючы сабою найбольш грошы.

Да канца 1995 году хваля іхняй папулярнасці дакацілася і да беларускіх банкаў: «Белзнешэканомбанк» першым пачаў ажыццяўляць аперацыі з міжнароднымі пластыкавымі карткамі MasterCard/EuroPay і VISA. Імі можна разлічвацца амаль па ўсім свеце ў любой валюце. Для разлікаў унутры краіны і толькі ў беларускіх рублях была выпушчана картка «БелКарт». Выпуск нацыянальных карткаў толькі для «ўнутранага» карыстання — гэта звычайная практыка ў шматлікіх краінах, такія карткі ёсць і ў Польшчы, Аўстрыі, Бельгіі.

За сямігадовую гісторыю пластыкавых карткаў на Беларусі шараговы беларускі грамадзянін ніякай патрэбы ў набыцці любой з іх для сябе не адчуў. Навошта яна, калі вялікіх сумаў у кашальку не бывае, каб за іх хвалявацца, на заробку бан-

каўскімі працэнтамі не заробіць, бо траціцца ён на некалькі першых дзён, а за мяжу часта ездзіць не выпадае, так што на абмене валютаў не эканоміш. Калі верыць, што ў эканамічным заняпадзе наша грамадства будзе жыць нядоўга, то позна ці рана кожны з нас сутыкнецца з пытаннем — якую картку выбраць?

Карткі міжнародных разліковых сістэмаў мець прэстыжна і зручна. Іх прымаюць да разлікаў у 12 мільёнах пунктаў па ўсім свеце, а атрымаць па іх грошы можна кругласутачна ў 300 тысяч банкаматах. Ні такую картку, ні грошы на карт-рахунок не трэба дэклараваць пры перасячэнні мяжы, а там іх не давядзецца абменьваць на мясцовую валюту, бо канвертацыю сродкаў банк робіць аўтаматычна.

Звычайна разлікі па банкаўскай картцы ёйны ўладальнік можа праводзіць толькі ў межах той сумы, якую ён унёс на карт-рахунок у банку. Натуральна, калі грошай на ім не хапае, банк разлікі ажыццяўляць не будзе. Гэта дэбітовыя банкаўскія карткі. Зручней мець крэдытную картку, бо калі ўласных сродкаў для разлікаў не будзе хапаць, банк дапаможа абмежаваным крэдытам. Аднак банкі адносна ўласных сродкаў досыць пільныя, таму такімі карткамі могуць валодаць толькі

вартыя даверу кліенты.

Большасць выпушчаных да гэтага моманту карткаў — больш за 2 мільярды — гэта магнітныя карткі. Сярод іх карткі VISA і MasterCard/EuroPay. Асноўны мінімум інфармацыі аб уладальніку карткі і ягоным рахунку запісваецца на магнітную стужку, што месціцца на картцы, а вось для звестак аб колькасці грошай на рахунок месца на ёй ужо не хапае. У гэтым мінус такіх карткаў, бо кожны раз пры разліках, напрыклад, у тых жа крамах, каб вызначыць плаціць колькасць кліента, прадавец мусіць звязацца з банкам ці працэсінгавым цэнтрам (адмысловай сервіснай арганізацыяй, якая вядзе базу звестак аб трымальніках карткаў і банках). Робіцца гэта альбо праз звычайны тэлефон, альбо праз адмысловае прыладу — POS-апараты. У рэжыме on-line яны звязваюцца з цэнтральным камп'ютэрам, і з рахунку кліента спісваецца неабходная сума за пакупку.

Больш дасканалыя ў гэтым плане карткі з мікрапрацэсарам (смайт-карты), у якіх уся інфармацыя пра стан карт-рахунку запісваецца на чып і можа абнаўляцца пасля кожнай правядзенай з карткаю аперацыі (напрыклад, «БелКарт»). Каб разлічыцца з кліентам, прадаўцу не трэба нікуды звяртацца, бо ўсю неабходную інфармацыю ён

можа считаць з самой карткі.

У параўнанні з магнітнымі карткамі чыпавыя лепш абаронены ад махлярства, а таму і даражэйшыя ў вытворчасці. Цалкам уся сістэма іхняга абслугоўвання абыходзіцца танней, і, па разліках замежных экспертаў, на інфраструктуры і працэсінгавым цэнтры адна чыпавая картка зберажэ банку да 4 даляраў. Тым не менш, папулярнасць магнітных карткаў не падае, бо для іх ужо даўно па ўсім свеце створана досыць развітая сетка абслугоўвання.

Беларускія банкі за гадавое абслугоўванне міжнародных карткаў бяруць каля 80-90 даляраў на год, да таго ж не менш за паўсотні прыйдзецца аддаць толькі ў якасці страхавой складкі. Для карыстальнікаў вызначаецца ліміт сумы, якую можна атрымаць цягам дня, а за выдачу грошай у касе давядзецца заплаціць яшчэ і 2%-ны камісійны збор. Адрокчыце «БелКарт» нам больш па кішэні — усяго 5 даляраў.

Праз «Беларусьбанк» свой заробак па картках «БелКарт» і Maestro атрымліваюць больш за 75 тысяч чалавек. З 4 тысячамі работнікаў «Інтэграл» прадпрыемства разлічваецца праз картку Complex — уласную разліковую сістэму «МінскКомплексабанку».

Алена ЛАБАНАВА

«Ісус нарадзіўся на 3000 год раней»

Лагары Пужол так моцна любіў Ісуса, што гэтае пачуццё прывяло яго ў семінарыю ў Віке (Барселона), там ён правёў сем гадоў і стаў святаром. Але яму здалася неабходным ведаць пра Ісуса яшчэ болей, ведаць усё, і таму ён падаўся ў Страсбургскі ўніверсітэт. Ён стаў тэалагам, на працягу дзесяці гадоў вывучаў біблейныя і егіпецкія тэксты, у Сарбоне вывучыў дэматычнае пісьмо, каб мець магчымасць чытаць тэксты ў арыгінале. Адкрыўшы, што евангелісты капіявалі егіпецкія тэксты, ён быў узрушаны гэтай неспадзяванкай так моцна, што захварэў. Ён страціў веру, адмовіўся ад сану. Ажаніўся з сваёй аднакурсніцай, і разам яны напісалі кнігу «Ісус, 3000 гадоў да Хрыста. Фараон з імем Ісус». Лагары Пужол кажа: «У сапраўднасці – гэта даследаванне па параўнальным літаратуразнаўстве...» Карэспандэнт іспанскай газеты *La Vanguardia* перад святкам Нараджэння Хрыста ўзяў у Лагары Пужола інтэрв'ю.

— Раство: Сын Божы нарадзіўся на свет. Але не 2000 гадоў назад.

— **У календары ёсць памылка гады на два-тры, так?**

— Не, я маю на ўвазе іншае: размова ідзе пра пяць тысяч гадоў! Ідэя Сына Божлага нарадзілася за тры тысячы гадоў да Хрыста...

— **Пра якога Сына Божлага Вы кажаце?**

— Пра фараона! Гаворка ідзе пра постаць фараона Старажытнага Царства Егіпту: ён лічыўся «сынам Бога».

— **Нешта цяжка ўявіць сувязь паміж фараонам і Ісусам.**

— Яна простая. Ісусу прыпісваюцца выпадкі жыцця і некаторыя рысы, характэрныя для фараона.

— **Магчыма, супадзенні існуюць, але...**

— Паралелям канца-краю няма.

— **Напрыклад?**

— Ужо за 3000 гадоў да новай эры (нараджэння Хрыста) фараон лічыўся сынам бога, як потым і Ісус. Фараон быў адначасна і чалавекам, і божствам, а потым і Ісус. Фараон быў пасярэднікам паміж багамі і людзьмі, як потым і Ісус... Фараон уваскрасае, як потым і Ісус. Фараон узносіць

Даведка

Лагары Пужол, тэалаг, знаўца біблейных і егіпецкіх тэкстаў.

«Мне 62 гады, і я нарадзіўся ў Тарадэле (Барселона). Быў святаром, цяпер займаюся тэалогіяй і даследую егіпецкія крыніцы Евангелляў. 23 гады назад я ажаніўся з Клод Брыжыт Карсен'я, і ў нас двое дзяцей. Я – агностык. Лічу, што евангелісты «напісалі» жыццё Ісуса, выкарыстаўшы егіпецкія тэксты».

ца на нябёсы, як і Ісус...

— **Ісус – клон фараона? Хто ў гэта паверыць?**

— Вы ведаеце малітву, пра якую кажуць, што яе стварыў Ісус і навучыў нас, — «Ойча наш»?

— **Зразумела: «Ойча наш, каторы ёсць на небе! Хай свяціцца імя Тваё...»**

— Гэтая малітва знаходзіцца ў егіпецкім тэксце, датаваным 1000 годам да новай эры, вядомым як «Малітва невідучага». У тым жа самым тэкście ёсць тое, што ў далейшым стане Дабродзеце Ісуса. Паслухайце мяне: уся тэалогія Старажытнага Царства выявіцца потым у постаці Ісуса.

— **Наўжо на самой справе так?**

— І не толькі гэта: таксама ў Стара Запавет (600 гадоў да н.э.) уведзены монатэізм фараона Эхнатона (Аменхатэпа IV, 1360 год н.э.).

— **Але Ісус, яго боская сутнасць...**

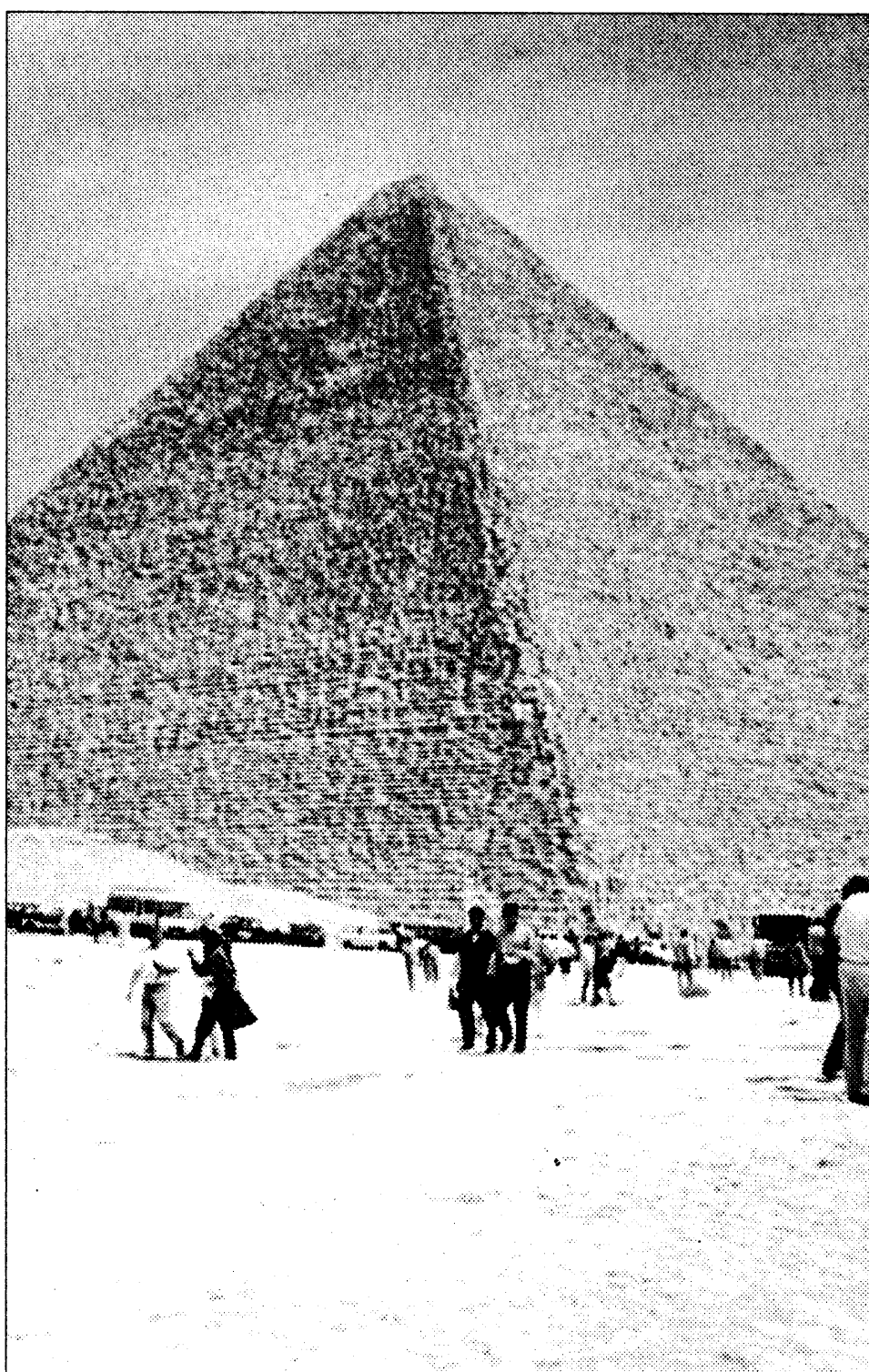
— Тэагамія (боскі шлюбны саюз) паходзіць з Егіпту: царыца зачынае ад бога новага фараона. Існуе адзін егіпецкі тэкст, напісаны дэматычным пісьмом і датаваны 550 годам да н.э., «Міф Сатні», які апавядае наступнае: «цень бога паўстала перад Махітукет і абвясціла: будзе ў цябе сын і названы ён будзе Са-Асірыс!» Гэта нічога вам не нагадвае?

— **Анёл Дабравесця, Марыя...**

— Скажаць вам, што азначае імя Махітукет? «Дабрадачца»! А Са-Асірыс азначае «сын Асірыса», гэта значыць «сын бога».

— **А хто такі Сатні з гэтага падання?**

— Муж Махітукет. «Сатні» азначае «той, хто шануе Бога»;

таксама як потым шанаваць яго будзе Іосіф, названы ў Евангеллі «набожным».

— **Потым Ісуса захаце забіць Ірад...**

— У егіпецкай міфалогіі Сет хоча забіць немаўлятку Гора, і яго маці, Ісет, вымушана ўцякаць з ім: таксама, як Святая сямя ўцякае ў Егіпет.

— **А золата, ладан, міра, гэта што?**

— Егіпціяне ставіліся да іх як да сімвалічных увасабленняў бога Ра: золата было яго плошчю, ладан – яго пахам, міра – яго парасткамі.

— **А пастухі?**

— Вывяла кляпатлівага пастуха сотні разоў сустракаецца ў егіпецкіх храмах!

— **А вось абразанне?**

— Гэта быў рытуал, распаўсюджаны сярод егіпецкіх жрацоў. У сказанні Сатні 12-гадовы Са-Асірыс спрачаецца з мудрацамі з храма. Падобна аб Ісусу нам апавядае Евангелле.

— **А што Вы можаце сказаць пра хрышчэнне Хрыста?**

— Паглядзіце на гэтую выяву святара: ён выконвае гэты абрад над фараонам у водах Ніла...

— **Сапраўды дзіўна...**

— Усё гэта ёсць у старажытных папірусах, егіпецкіх барэльефах і малюнках. Паглядзіце на гэты, датаваны 300 годам да н.э. Пталемей стаіць наспраць Ісет, а яна кажа яму: «Я падарую табе ўсе царствы Зямлі». У Евангеллі Сатана будзе спакушаць Ісуса гэтай жа фразай, слова ў слова!

— **А што вы скажаце пра чуды, якія паказаў Ісус?**

— У гробніцы Пахіра (1500 год да н.э.) знаходзіцца лава, распіскай паказвае пераўтварэнне фараонам вады ў віно. Гэта той цуд, што паказаў Ісус на вяселлі ў Кане Галілейскай! А калі палічыць збаны, іх будзе шэсць.

— **І што?**

— У цудзе, створаным Ісусам,

жбаноў таксама было шэсць. Тэалагі да сёння пытаюцца, чаму менавіта шэсць? Таму, што яны былі запазычаныя з егіпецкага падання.

— **Фараон таксама стварыў цуд з хлебам і рыбай?**

— Не, гэта зрабіў бог Себек, як пра гэта апавядаецца ў «Тэкстах пірамідаў», датаваных 3000 годам да н.э. Себек – гэта божства кракадзіл, ён раздаваў рыбу і хлеб людзям, што жылі ў Фаямскім аазісе... І не дзіўна таму, што ён хадзіў па вадзе!

— **Так, разумею...**

— Займальная дэталі: даследчыкі зрабілі такое адкрыццё – у гэтых роспісах са сцэнамі чароўнай лоўлі рыбы апосталамі намалёваныя рыбы – гэта *tilapia niloticus*, від, які жыве толькі ў Ніле!

— **Ну, а яшчэ якая-небудзь паралель?**

— Міф аб Сінуху (2000 год да н.э.). Гэта прыняццё, які баіцца валадарыць, сыходзіць з палацу ў пустыню, дзе жыве сярод качэўнікаў і бядуе.

— **Але Ісус трыумфальна ўваходзіць у Ерусалім!**

— Так, як, заўважце, «цар»... і вярхом на асле. Гэта значыць, як пераможца зла: аслом у Егіпце лічыўся Сет, бог, які забіў Асірыса, сын якога – Гор – абярнуў яго ў асла і сеў на яго верхам.

— **А Тайная вячэра?**

— Асірыс, бог-апыжун пасеваў, штогод паміраючы, даваў егіпціянам магчымасць есці сваю плошчу (хлеб). А ў «Тэкстах пірамідаў» ён таксама называецца «Валадаром віна». Асірыс дае папіц сваёй крыві з кубку Ісет, каб та яна пазнала яго пасля смерці!

— **Уваскрэшанне і ўзнясенне Ісуса – гэта таксама калікі з егіпецкай міфалогіі?**

— Я лічу так: існаваў рытуал «уваскрэшання» мёртвага фараона, у ім бралі ўдзел жанчыны, у выніку чаго ўладар «узносіўся на неба».

— **Гэтыя мадэлі рэпрадукаваў на свядомасць сам Ісус, ці яны былі ўведзены евангелістамі?**

— Мой тэзіс іншы: Евангеллі былі складзеныя святарамі-эрудытамі, іудзеямі і егіпціянамі, з храму Серапіса ў Сакары (Егіпет), яны слова ў слова перадалі змест егіпецкіх тэкстаў. Усё гэта я падрабязна перакажу ў сваёй кнізе...

La Vanguardia (Іспанія)

«Мемарыял пралітай крыві»

Беларускі камітэт міру (БКМ) прапаноўвае ўзвесці ў Курапатах «Мемарыял пралітай крыві».

Старшыня БКМ Іван Кірычэнка зазначыў, што пытанне ўвекавечання памяці ахвяр сталінскіх рэпрэсій у Курапатах ператварылася ў шматгадовую дыскусію, выклікае ў людзей шмат пытанняў і заклапочанасць у грамадстве, спрыяе дэстабілізацыі і нагітанню становішча ў краіне.

Зыходзячы з таго, што «залішчываць вочы на гэтую праблему было б амаральна», БКМ у канцы мінулага году звярнуўся да кіраўніка дзяржавы, прэм'ер-міністра і кіраўнікоў абедзвюх палат парламента з шэрагам прапаноў. У прыватнасці, Беларускі камітэт міру заклікае:

— прыняць неадкладныя захады па дзяржаўнай ахове ўрочышча Курапаты;

— зацвердзіць ахоўную зону помніка гісторыі і культуры, зону рэгулявання забудовы мемарыялу, а таксама зрабіць агароджу зоны помніка;

— абвясціць рэспубліканскі конкурс на праект «Мемарыялу пралітай крыві» і ўзвесці яго ва ўрочышчы ў 2002-2003 гадах.

БелаПАН

Конкурс на новы беларускі гімн

Умовы конкурсу на словы і музыку новага беларускага гімну разгледжаны 15 студзеня на першым паседжанні працоўнай камісіі пад кіраўніцтвам віцэ-прэм'ера Уладзіміра Дражына.

Да 1 красавіка грамадскія арганізацыі, творчыя саюзы і звычайныя грамадзяне могуць даслаць у камісію свае варыянты. Пяць найлепшых запішуць у выкананні духовага аркестру, з іх журы выбера тры творы, а ўжо з гэтых трох вызначыць пераможцу. Новы беларускі гімн павінен упершыню прагучаць у Дзень незалежнасці 3 ліпеня. Найбліжэйшым часам Савет міністраў зацвердзіць палажэнне аб конкурсе.

У інтэрв'ю Беларускаму тэлебачанню міністр культуры Леанід Гуляка не выключыў, што музыка гімну застанецца ранейшай, а словы будуць новыя. Так быў прыняты цяперашні расійскі гімн: на мелодыю гімну СССР наклалі больш «сучасны» тэкст.

Дзмітрый УЛАСАЎ

ДАТЫ, ПАДЗЕІ, ЛЁСЫ

18 студзеня

1401. Ягайла і Вітаўт падпісалі Віленскую унію. Умова была такая: калі першым памрэ Вітаўт – уладаром Вялікага Княства стане Ягайла, а калі першым на той свет адыхдзе Ягайла – палякі меліся б выбраць караля са згоды Вітаўта.

1882. Нарадзіўся англійскі пісьменнік Алан Александэр Мілн, аўтар апавесцяў пра Віні-Пуха (*Winnie-the-Pooh*).

1912. Экспедыцыя Роберта Скота дасягнула Паўднёвага полюсу, які на месяц раней адкрыў Раальд Амундсен. На зваротным шляху Скот і ягоныя спадарожнікі загінулі.

19 студзеня

1802. У мястэчку Капаткевічы на Мазыршчыне нарадзіўся пісьменнік, удзельнік паўстання 1830–31 гг. Іпаліт Клімашэўскі. На эміграцыі ў Францыі ён заснаваў таварыства Віленскай бібліятэкі (меркавалася, што гэты кнігазбор замяніць бібліятэку Віленскага ўніверсітэта, зачыненую царскімі ўладамі). У 1865 г. гэтая Вярасальска-Віленская бібліятэка налічвала больш за 20 тыс. тамоў, 5 тыс. малюнкаў і гравюраў, больш за 500 рукапісаў. Цяпер гэты збор уключаны ў склад бібліятэкі Польскай акадэміі навук.

1940. ЦК КП(б)Б прыняў пастанову пра высяленне з Заходняе Беларусі ў Сібір амаль 50 тысяч чалавек – польскіх асаднікаў з сем'ямі.

20 студзеня

1892. У адзін дзень нарадзіліся два выбітныя дзеячы айчыннай культуры – філолаг Браніслаў Тарашкевіч і харавы дырыжор Рыгор Шырма. Рэпрэсаваны Тарашкевіч пражыў на 40 гадоў менш.

1902. Нарадзіўся турэцкі пісьменнік Назым Хікмет. Амаль траціну жыцця (17 гадоў) адсудзеў у вязніцах за камуністычныя перакананні.

1922. Памёр этнограф і археолаг Еўдакім Раманаў. Сабраў і надрукаваў больш як 10 тыс. твораў беларускага фальклору, склаў археалагічныя карты Магілёўскай, Віцебскай і Гродзенскай губерняў, дзе пазначыў больш за 1 000 гарадзішчаў.

1942. Нарада кіраўнікоў нацыскага рэжыму прыняла пастанову пра «канчатковае вырашэнне габрэйскага пытання». Увесну пачалося знішчэнне габрэйў у газавых камерах. Краіны-сатэліты Германіі спрабавалі ўхіліцца ад выканання гэтай праграмы, але толькі Балгарыя здолела абараніць сваіх габрэйў.

1960. У БССР стала на адну

вобласць менш: скасавалі Маладзечанскую.

1982. Озі Осбарн трапіў у лякарню пасля таго, як падчас канцэрту адкусіў галаву кінутаму на сцэну кавану. Спявак меркаваў, што каван штучны.

21 студзеня

1887. У Чэхіі нарадзіліся сямейскія блізніцы Роза і Жазефіна Блацэк. Яны гралі на музычных інструментах, маглі танцаваць вальс у траціх партнёрам. На гастролях у Амерыцы Роза закахалася і зацяжарыла. Калі яна нарадзіла паўнаважнае дзіця, Жазефіна таксама атрымала прапанову рукі і сэрца, але высялле не адбылося: юрысты разгледзілі такі шлюб як дваіх асоб.

1937. Першая кулінарная тэлеперадача выйшла на канале Бі-Бі-Сі. Вядучы Марсель Бульстэн прысвядзіў яе прыгатаванню амлета.

22 студзеня

1857. У Магілёве нарадзіўся рэвалюцыянер-народнік Рыгор Ісаеў, удзельнік замаху на жыццё цара Аляксандра II, у тым ліку паспяховага. Асуджаны да пажыццёвага катаргі, памёр у вязніцы ад сухотаў.

1902. Гільельма Марконі наладзіў першую паспяховую ра-

дыёперадачу з Карнуэла на востраў Уайт, дзе годам раней памёрла англійская каралева Вікторыя.

1997. У Архангельскай вобласці ўпаў у балота і патануў знішчальнік-перахопнік *MuГ-31*. Пілотаў дасталі толькі на пятыя суткі. Гэта былі беларусы В.Стрыжэнікаў з Гродна і Ю.Шчарбанеў з Горак. Спрабуючы ўратаваць машыну, яны адмовіліся катапультавацца.

23 студзеня

1832. Нарадзіўся адзін з заснавальнікаў імпрэсіянізму Эдуард Мане. Шакіраваў публіку тым, што замест антычных багіняў голымі маляваў прастытуты.

1937. У Маскве пачаўся адкрыты судовы працэс над удзельнікамі г. зв. «антысавецкага трацкіскага цэнтру». 11 чалавек з ліку былых рэвалюцыянераў і буйных дзяржаўных дзеячаў атрымалі смяротны прысуд за «здураду і шпіянаж». Апроч таго, да пакарання смерцю былі завочна асуджаныя Троцкі і ягоны сын Леў Сядоў.

24 студзеня

1712. Нарадзіўся прускі кароль Фрыдрых Вялікі. Ператварыць заняўданую германскую правінцыю ў квітнеючую пер-

шакласную дзяржаву каралю-філосафу дапамагло тое, што ён задоўга да іншых суверэнаў зрабіў абавязковай пачатковую адукацыю. За сваю мудрасць Фрыдрых атрымаў мянушку «паўночны Саламон».

1732. Нарадзіўся французскі драматург П'ер Бамаршэ. На сюжэты ягоных сатырычных камедыяў «Севільскі цырульнік» і «Вясельце Фігаро» Моцарт і Расіні напісалі славутыя оперы. Бамаршэ займаўся таксама бізнесам – забяспечыў зброяй амерыканцаў, калі тыя змагаліся за незалежнасць.

1827. У Лідскім павеце нарадзіўся Аляксандр Далейскі, адзін са стваральнікаў Братняга саюзу літоўскай моладзі, што дзейні ў Лідзе, Слоніме, Навагрудку, Баўруйску і Мінску, а мэтай меў

вызваленне Рэчы Паспалітай і абвясчэнне яе рэспублікаю. Паўстанне было прызначанае на 5 красавіка 1849 году, але напярэдадні яго кіраўнікоў арыштавалі. Далейскі быў асуджаны да 10 гадоў сібірскае катаргі.

1872. Нарадзіўся савецкі навуковец і дзяржаўны дзеяч Глеб Кржыжановіч, кіраўнік «электрыфікацыі ўсяе краіны» (плану ГОЭЛРО), аўтар рэвалюцыйных песень «Варшавянка» і «Шалейце, тыраны».

1947. Памёр ад пранцаў знакаміты гангстэр Аль-Капоне. За час ягонага кіравання чыкагскай мафіяй у горадзе былі забітыя каля 700 чалавек. Капоне быў асуджаны на 11 гадоў зняволення, але датэрмінова выпусцілі за добрыя паводзіны. На волі ён працягваў кіраваць мафіяй, а таксама гандляваў зброяй і мясам.

1961. У небе над штатам Паўночная Караліна загарэўся стражнічны бамбардзіроўшчык В-52. Трое з васьмі чальцоў экіпажу загінулі, а самалёт згубіў дзве атамныя 24-мегатонныя бомбы. Адна з іх упала на зямлю без ніякіх непрыемных наступстваў, хоць пяць з шасці прыладаў бяспэкі сапаваліся, а другая трапіла ў балота, і яе так і не адшукалі.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ

Новае пакаленне

Амерыканская карпарацыя Intel прадставіла сёння шырокай публіцы новы мікрапрацэсар з рэкорднай тактавай частотай (хуткасцю) 2,2 гігагерца. Як паведаміў прадстаўнік карпарацыі, у кравы ЗША ўжо паступаюць камп'ютэры Dell, Compaq і шэрагу іншых кампаніяў, аснашчаныя новай версіяй мікрапрацэсара Pentium-4. Новае дзіця Intel'у адзначаецца не толькі рэкорднай хуткасцю ап-

рацоўкі інфармацыі, але і меншымі памерамі кампанентаў мікрапрацэсара. Калі дагэтуль памеры кампанентаў чыпу складалі 0,18 мікрона, то цяпер — 0,13 мікрона. Да таго ж унутраныя злучэнні ў мікрапрацэсары выкананы з выкарыстаннем не алюмінію, а медзі, якая нашмат лепш праводзіць электрычны ток. Гэта дазволіць рэзка павысіць эфектыўнасць і прадукцыйнасць працы камп'ютэраў.

Адам і Ева былі эфіопы

Вучоныя, якія даследавалі код ДНК у розных народаў свету, прыйшлі да высновы, што першы чалавек на Зямлі нарадзіўся на тэрыторыі сучаснай Эфіопіі і быў, адпаведна, чарнаскуры.

Паводле дадзеных даследчыкаў, генетычны код самых першых прадстаўнікоў чалавечага роду знойдзены ў часткі жыха-

гісторыю якіх можна адсачыць па генетычных зменах у Y-храмасоме.

Калі ж казаць пра першыя народы свету, то ніякай сенсачы тут няма. Вучоныя згодныя з думкай сваіх папярэднікаў, што піянерамі тут могуць лічыцца пігмеі з цэнтральных раёнаў чорнага кантыненту і народнасць кунг, якая адносіцца да

роў Эфіопіі і амаль ва ўсіх народнасцяў, якія гавораць на кайсанскіх мовах. Гэта яшчэ раз пацвярджае, што менавіта ад кайсанскіх моваў, якія адносяцца да гэтак званых «шчоўкаючых», бяруць пачатак усе сучасныя мовы. А самі афрыканцы, якія гавораць на іх, каля 100 000 гадоў таму жылі на паўночным усходзе Афрыкі і сышлі на поўдзень кантыненту толькі пад ціскам плямёнаў, якія гавораць на банту. Да месца будзе зазначыць, што і сёння на кайсанскіх мовах гавораць некаторыя народнасці, што жывуць у Танзаніі.

Як паведамляе The American Journal of Human Genetics, першы чалавек, наколькі можна меркаваць, з'явіўся каля 150 000 гадоў таму. Цікава, што для вызначэння часу вучоныя карыстаюцца выключна ДНК мужчын,

бушменаў і пражывае цяпер на паўночным захадзе пустэльні Калахары. Дарэчы, практычна ўсе бушменскія народы карыстаюцца якраз кайсанскімі мовамі.

Вывучаючы мужчынскую ДНК, вучоныя прыйшлі да высновы, што першыя перасяленні народаў пачаліся прыкладна 70–130 тысяч гадоў таму. 50 тысяч гадоў таму адбылася першая кантынентальная міграцыя, у выніку якой людзі апынуліся ў Паўднёвай Аўстраліі. А ўжо з Азіі 20–30 тысяч гадоў таму яны пераправіліся ў Еўропу.

Пры ўсіх новых здабытках біялагічнай навукі пакуль што няма абгрунтаванага тлумачэння таго механізму, які ад першага чарнаскурага чалавека адпачаткаваў іншыя расы, белую і жоўтую.

Жанна МОНТ

«Эратычныя тэрмы» ў Пампеях

Мэта ў рэстаўратараў заўсёды адна — дамагчыся аднаўлення твору мастацтва, ставячыся з найглыбейшай пашанаю да яго сутнасці. Пацверджаннем гэтага сталі працы, праведзеныя ў падземных тэрмах Пампей, больш за два тысячгаддзі таму ўпрыгожаных эратычнымі роспісамі (яны адчыняць свае дзверы ў снежні) і ў Падзі.

Абедзе працы, прадстаўленыя ў гэтыя дні, зарука рашэнню міністра Урбані, які ў мінулыя сераду заявіў, што выступіць з прапановай аб стварэнні ў Еўрапейскай Супольнасці агенцтва па рэстаўрацыі, у якім належнае месца зоймуць італьянскія эксперты. Рэстаўратары-мінімалісты хутэй за ўсё, не лагодзіцца з працаю над фрэскамі ў Канэле дэ Скравені ў Падзі, выкананай Цэнтральным інстытутам па рэстаўрацыі Італіі.

Праца, выкананая дагэтуль, прадстаўляе 40% паверхні — гэта каля 900 квадратных метраў — распісанае Джота на пачатку XIV ст. Мастак намаляваў на мурах каліцы сямі Скравені шэраг сакральных сценаў, які сканчаецца Страшным Судом, прадстаўляючы, такім чынам, падабенства Сіксіцкай Капэлы ў мініяцюры. Неверагоднае характэрнае твору не ўбярэго ад за-

быцця, у якім ён знаходзіўся аж да пачатку XIX ст.

Шэраг падзеяў ледзь не прывёў да знікнення гэтага помніка эпохі Адраджэння, але найвялікшую шкоду яму зрабілі рэстаўрацыйныя працы XIX і пачатку XX стст. З-за змены складу фарбы частка сценаў практычна поўнасцю знікла, тым часам як вільгаць пагражала разбурыць увесь ансамбль. Выдаткі на рэстаўрацыю ўзяло на сябе італьянскае міністэрства культуры, якое выдаткавала на працы каля 300 мільёнаў песет.

У адрозненне ад працаў у Падзі, рэстаўрацыя падземных тэрмаў у Пампях фінансавалася з розных крыніц, пачынаючы з таго моманту, як фрэскі дасталі на святло ў 1985–1987 гг. Эратычныя тэрмы — выдатна захаваны ансамбль, з якога вылучаецца зала, якая служыла для пераадзявання мужчын і жанчын, багата ўпрыгожаны роспісамі сексуальнага зместу. Час ацаліў усяго восем сцен, сярод якіх ёсць сцены аральнага сексу і лесбійскіх уцех — усё гэта спарадзіла вялікую палеміку што да сапраўднага прызначэння гэтага будынку. Многія архебеленства Сіксіцкай Капэлы ў мініяцюры. Неверагоднае характэрнае твору не ўбярэго ад за-

«El Pais»

Аднытае багацце Зэльвы

Славу Зэльвы падсеклі расійскія канкурэнты

Наваколле Зэльвы з даўніх часоў славіцца прыгожымі, багатымі на дзічыну лясамі ды рыбнымі рэчкамі, што ўночы празрыстымі струмянямі паміж непразрыстых балотаў. Меліяратары, што нарабілі столькі шкоды беларускай прыродзе за савецкім часам, хаця ж і спакушаліся на гэтыя землі, але не здолелі знішчыць іхнай прыгажосці цалкам. Менавіта гэтыя мясціны з такой любоўю і пашчэдай апісаў Уладзімір Караткевіч у сваім рамане «Хрыстос прыязіміўся ў Гародні». Тут, недалёка ад Зэльвы, на беразе возера, што завецца Бяздоннае, стаіць ягонае літаратурнае Хрыстос са сваімі апосталамі-беларусамі.

Наваколле Зэльвы вядома з эпохі войнаў паміж князем Данілам Галіцкім і літоўскім князем Войшалкам. У старажытнай хроніцы згадваецца, што войска Даніла шукала праціўніка на беразе ракі Зэльвы (так называлася аж да XIX стагоддзя Зяльвянка), але ж непасрэдна пра самую асуд гораду тады ні згадкі не было. Самы старажытны ўспамін датуецца 1470 годам, калі першы з вядомых уладароў гораду Міхал Навочіч пабудаваў на жывавай гары над ставам касцёл у гонар Беззаганнага Пачацця Найсвяцейшай Панны Марыі і адразу ж надаў яму багаты ўладанні.

Калі Зэльва перайшла да наступных гаспадароў — Іллінічаў — дакладна не вядома, але ёсць звесткі, што ў пачатку XVI стагоддзя адна з княгінь гэтага роду, а менавіта княгіня Анна, фундавала і багата аздабіла алтар тутэйшага касцёлу. Прыкладна ў той самы час паўстала пры парафіяльнай святыні лякарня, якую апекаваў мясцовы парох.

Непазней 1536 года Зэльва на некаторы час перасталі быць прыватным уладаннем і зрабілася ўласнасцю караля. У тым самым годзе кіраваў горадам Іван Гарнастай, земскі падскарбій, маршалак літоўскі і адначасова, староста слонімска, які падпісаў у Вільні дакументы, што тычыліся Зэльвы. Можна меркаваць, што быў ён на правах пажыццёвага ўладара ці не меў нашчадкаў, бо ўжо праз год Мікалай Пац сілай захапіў і далучыў да сваёй маёмасці Зэльву з акружай (ёсць пра гэта матэрыялы ў «Літоўскай метрыцы»). З гэтай нагоды кароль прызначыў спецыяльных камісараў для разбору інцыдэнту, якім было строга загадана не з'яжджаць да той пары, пакуль не скончаць справы. Вось камісары і вырашылі праблему такім чынам, што спрэчныя землі сталі каралеўскай уласнасцю.

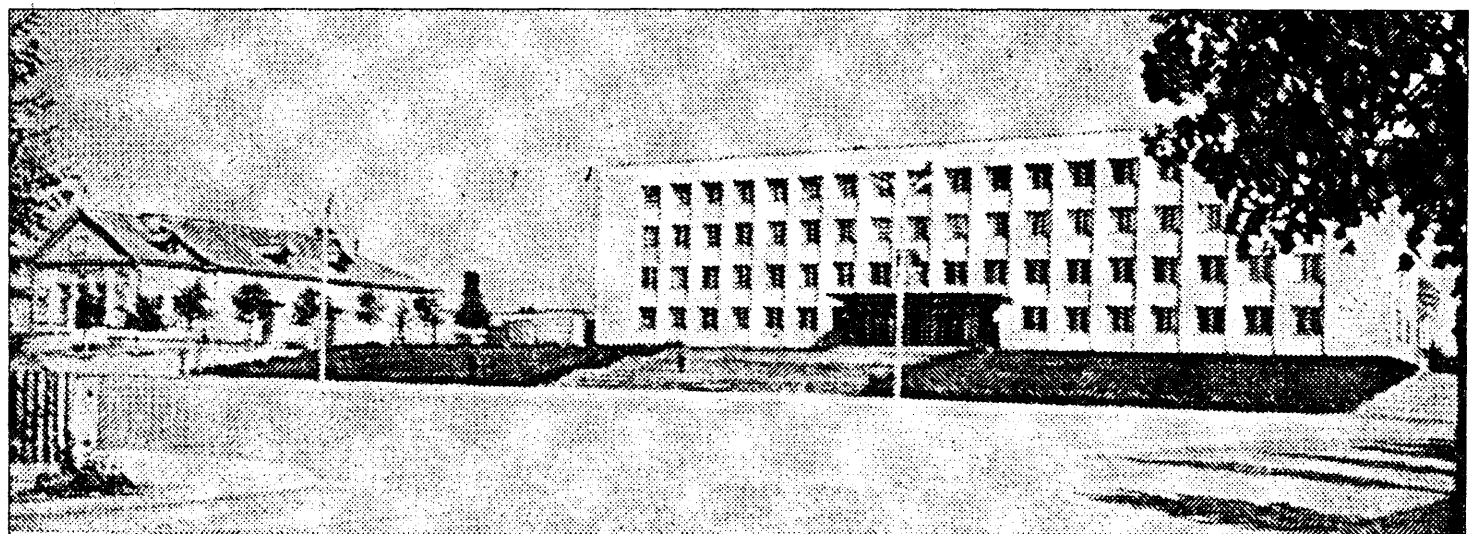
У часы панавання Жыгімонта III, недзе ў пачатку другой паловы XVI стагоддзя, па ягоным загадзе былі зробленыя так званыя «эканоміі», ці, інакш кажучы, вопісы эканамічнага стану земляў Вялікага княства Літоўскага. У іх мы знаходзім такое апісанне Зэльвы: «Сяло ў былым войтаўстве эканоміі гародненскай, недалёка ад ракі Нёман у адну лінію пабудаванае, хаты — тылам да ракі Зэльвы, а гумны насупраць іх праз вуліцу». Границі зямельнай маёмасці мястэчка ў той час былі даволі разлеглыя і сгальі Нёмана.

У пачатку XVII стагоддзя Зэльва зрабілася прыватным уладаннем роду Сапегаў, слаўнага на Беларусі сваёй дабрачыннасцю і фундатарскай дзейнас-

цю, але як гэта здарылася і калі — дакладна не вядома. У той жа самай Літоўскай метрыцы ёсць дакументы аб тым, што Леў Сапега ўжо ў 1632 годзе, незадоўга да смерці, перадаў Зэльву з усёй нерухомасцю ў спадчыну Яну Казіміру, які гэтаксама меў тытул «маршалак літоўскі». А той ужо, будучы бяздзетным, адпісаў у тэстаменте горад малодшаму брату Казіміру Львовічу, падскарбію Вялікага Княства.

«Залаты век» для Зэльвы настаў толькі ў першай палове XVIII стагоддзя, калі сын Антонія Казіміра Сапегі Аляксандр, сапраўдны дабрадзеі гораду, сур'ёзна заняўся клопамі пра Зэльву. І вынік ягонай працы

раважна з сялянаў-беларусаў ды габрэяў. Малады Сапега з ходу распачаў энергічную дзейнасць па арганізацыі гандлю, не звяртаючы ўвагі на адлегласць Зэльвы ад буйных гарадскіх цэнтраў і гандлёвых шляхоў. І вынікі яго руплівай, а галоўнае, разумнай дзейнасці праявіліся ўжо праз некалькі гадоў. Найбольшага ж росквіту зэльвенскай гандлю да сягнуў у другой палове XVIII стагоддзя. У «Гандлёвым дзёніку» сярэдзіны—другой паловы XVIII стагоддзя пра горад напісана так: «...акрамя штотыднёвых таргоў, існуе чатырохтыднёвы кірмаш, які пачынаецца 4 жніўня. Крамы, лікам пад 200, пабудаваныя ў квадрат, не былі ў стане змясціць

можа быць добрым узорам нават для сучасных дзяржаўных дзеячаў і прамысловых начальнікаў, колькі можна зрабіць у сферы эканомікі пры разумным кіраванні, які ўзор таго, як можна загубіць справу, калі гаспадаром — часовы чалавек, які не ўпэўнены ў заўтрашнім дні, а таму кіруюцца адно жаданнем хуткай нажывы і тым самым робіць непараўнальную шкоду ўсёй справе цалкам.

Аляксандр Сапега найперш узяўся за стварэнне ў Зэльве кірмашу, пра які, як ні дзіўна, мы зусім нічога не ведаем. Факт існавання Зэльвенскага кірмашу замоўчваўся савецкімі гісторыкамі па зразумелых прычынах, хаця існаваў ён адносна нядаўна — якіх 200 гадоў таму. Справа ў тым, што на яго прыкладзе можна добра прасачыць не толькі тую ролю, што адыграла Расійская імперыя ў заняпадзе эканамічнага і культурнага развіцця нашай Бацькаўшчыны. Сам факт існавання гэтага кірмашу сведчыць пра ілжывасць тых паказак аб жыццях беларускіх земляў, якімі поўныя этнаграфічныя працы XIX стагоддзя. На прыкладзе Зэльвы добра відаць, што адбывалася тут на самой справе. З іншага боку, постаць самога Сапегі не супадала з традыцыйным для савецкай гісторыі вобразам пана-эксплуататара.

20 траўня 1720 году Антоній Казімір Сапега, бацька Аляксандра Сапегі, атрымаў прывілей на правядзенне кірмашоў і таргоў у дзень Святой Тройцы па Грыгарыянскім календары ў малавядомым мястэчку Зэльве. А амаль праз 20 гадоў, у 1739 годзе, мястэчка ў спадчыну перайшло да Аляксандра. У той час было ў ім менш за сто двароў. Насельніцтва Зэльвы складалася тады пе-

усіх тавараў, калі прыязджалі купцы з розных, нават вельмі далёкіх краінаў. Існуе думка, што Зэльвенскі кірмаш быў другім у Еўропе па багаты і разнастайнасці тавараў, таваразвароце і колькасці гандляроў пасля Лейпцыгскага. Галоўным і самым прэстыжным таварам на ім былі коні. Купіць каня ў Зэльве — азначала тады купіць вельмі добрага і дарагога каня. Колькасць прапанаваных на продаж сягала некалькіх тысяч. Табун самога Аляксандра Сапегі быў надзвычай вялікі і якасны. Ён налічваў больш за тысячы коней англійскай, турэцкай, дашкай і неапалятанскай пародаў. У сярэдзіне другой паловы XVIII стагоддзя таваразвароты кірмашу дасягалі некалькіх мільёнаў злотых — астра-намічных сумаў на той час. На таргі збіраліся не толькі тутэйшыя, наязджалі сюды для забавы багачы і авантурысты з усіх краінаў Еўропы, прыходзілі са смаргонскай «акадэміі» дрэсіроўшчыкі са сваімі медзвядзямі, цыганы, зладзюжкі ды іншыя стракаты люд.

Безумоўна, буйныя памеры Зэльвенскага кірмашу не маглі не паўплываць на эканамічнае развіццё ўсяго рэгіёну. Напрыклад, нездарма вялікі гетман літоўскі Міхал Казімір Агінскі (вядомы мецэнат, драматург, кампазітар, уладар суседняга Слоніма) пачаў пракладаць вядомы канал Агінскага, які злучыў рэкі Ясельду са Шчарай і тым самым павязаў раку Нёман Балтыйскага басейну з ракой Прыпяццю, якая ўпадае ў Чорнае мора. Гэта не толькі палегчала дастаўку ў Зэльву тавараў з Еўропы і з міжземнаморскіх гарадоў, але і дало магчымасць заклаці ў Слоніме буйныя аптэчныя склады, наладзіць інфраструктуру для прыёму

купцоў і адпраўкі іх з таварамі ў Зэльву на свае ўласныя кірмашы...

Пасля падзелаў Рэчы Паспалітай, калі Зэльва ў ліку іншых беларускіх гарадоў адышла да Расійскай Імперыі, кірмашныя справы адразу пайшлі на спад, бо новыя гаспадары прызначылі непамерныя падаткі. А пасля канфіскацыі маёмасці ў Сапегі ў 1832 годзе за падтрымку антырасійскага паўстання 1831 году кірмаш увогуле заняўся, пазбаўлены разумнага кіравання. Новая ўлада, губляючы на вачах прыбыткі, паспрабавала нешта аднавіць, але захады гэтыя былі смеху вартыя. Напрыклад, для барацьбы з перакупшчыкамі ўлады даслалі афіцэра з 30 салдатамі, прызначылі ўезнага лекара на выдак харобой каго-небудзь з гандляроў і да т.п. Так перасталі прыязджаць купцы з дзіўнымі заморскімі таварамі, і ўжо ў саракавыя гады XIX стагоддзя кірмаш ператварыўся ў звычайныя вясковы базар.

Вядома, што развіццё і багацце Зэльвенскага кірмашу адбылася і на архітэктурным абліччы мястэчка. Акрамя старажытнага касцёла ў XVIII стагоддзі тут была пабудаваная прыгожая грэцка-каталіцкая царква, потым пераробленая на праваслаўную, і хіба адна з найбагацейшых у гэтым рэгіёне синагога. З каталіцкіх ордэнаў былі тут толькі айцы піяры, якіх запрасіў у Зэльву князь Габрыэль Шмідт. Школа піяраў у Зэльве мела досыць высокі ўзровень. Але ў XIX стагоддзі піяраў прагналі, і школа ператварылася ў звычайную месцішковую пачатковую школу. Вось так скончыўся ўзлёт Зэльвы.

Андрэй ПЯТЧЫЦ

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванняў аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі. Адрас: г.Мінск, пр-т газет «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук. Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@tux.ninsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда» 220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1110 Нумар падпісаны ў друку 17/01/2002 (15:00) Наклад — 8.680